

ด่วนที่สุด

ที่ (รธน) ๕๑๑ /๒๕๖๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ ๕๑๒๘
วันที่ ๒๑ พ.ค. ๒๕๖๐
เวลา ๑๐.๐๐ น.

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง พ.ศ.
- (๒) รายงานการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.
- (๓) คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ
(checklist) ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.
- (๔) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.

โดยที่มาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะกรรมการร่าง
รัฐธรรมนูญจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๐ ฉบับ ให้แล้วเสร็จและเสนอต่อ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. เสร็จแล้ว ดังปรากฏรายละเอียดสิ่งที่
ส่งมาด้วย (๑) พร้อมนี้ได้ส่งสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ดังกล่าวมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว ดังปรากฏรายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒)

นอกจากนี้ มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ก่อนการตรากฎหมาย
ทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงได้จัดทำเอกสารการวิเคราะห์ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย
และวิเคราะห์ผลกระทบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ดังปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๓)

กลุ่มงานนิติคดี
รับที่ ๑๙ (ว) /๒๕๖๐
วันที่ ๒๑ / พ.ค. / ๖๐
เวลา ๑๐.๒๐ น.
สำนักการประชุม

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๕๓๘/๖๐ รับที่ ๒๓๗/พ.ค. ๖๐
เวลา ๑๐.๑๕ น. น.พ.
สำนักการประชุม

(โปรดพลิก)

อนึ่ง ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๑๒ กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภาต้องมีบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติด้วยนั้น คณะกรรมการจึงขอเสนอเอกสารบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ดังปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๔)

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)
ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๔๙๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๔๙๗

ร่างฯ ที่ผ่านการพิจารณาของ กรธ. เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อให้มีศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งกำหนด
หลักเกณฑ์การพิจารณาพิพากษาและการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงไว้เป็นอย่างอื่น

“ศาล” หมายความว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้พิพากษาที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“ประธาน ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“กรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“คณะผู้ไต่สวนอิสระ” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งประธานศาลฎีกาแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ไต่สวนหาข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจในกรณีที่มีการกล่าวหากรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา ๕ นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ห้ามมิให้ศาลอื่นนอกจากศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรับคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้พิจารณาพิพากษา

มาตรา ๖ การพิจารณาคดีให้ใช้ระบบไต่สวนโดยให้ศาลมีอำนาจค้นหาความจริงไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ และในการวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริง ให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานได้ทุกประเภท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติห้ามรับฟังไว้โดยเฉพาะ ไม่ว่าการนำสืบพยานหลักฐานนั้นจะมีข้อผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากขั้นตอน วิธีการ หรือกรอบเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ถ้าศาลได้ให้โอกาสแก่คู่กรณีฝ่ายอื่นในการนำสืบพยานหลักฐานหักล้างแล้ว ก็ให้ศาลรับฟังได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้นในคดีนั้น

การพิจารณาของศาลต้องเป็นไปโดยรวดเร็วตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ทั้งนี้ โดยยึดสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือของคณะผู้ไต่สวนอิสระ แล้วแต่กรณี เป็นหลักในการพิจารณา แต่ศาลอาจไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

ในการปฏิบัติหน้าที่ ศาลมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้ศาลอื่น พนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการใดเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาได้

ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมายในการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของศาลที่มีใช้การพิจารณาหรือพิพากษาคดีได้

มาตรา ๗ ศาลมีอำนาจออกหมายอาญาและหมายใด ๆ ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติ

มาตรา ๘ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และมีอำนาจออกข้อกำหนดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และข้อกำหนดอื่นเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อใช้แก่การปฏิบัติงานของศาลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ข้อกำหนดตามวรรคหนึ่งเมื่อได้รับความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระบวนพิจารณาในศาลให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ไม่มีข้อกำหนดดังกล่าว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๙ ให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกระบวนพิจารณาของศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานศาลฎีกาแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาจำนวนตามที่เห็นสมควร เป็นผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา เพื่อปฏิบัติงานที่จำเป็นในระหว่างที่ยังไม่มีองค์คณะผู้พิพากษามาตรา ๑๑ สำหรับคดีใดคดีหนึ่ง

มาตรา ๑๐ ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ดังต่อไปนี้

(๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะตามทีบัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

(๒) คดีที่คณะผู้ไต่สวนอิสระเห็นว่ากรรมการ ป.ป.ช. มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

(๓) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาบุคคลอื่นซึ่งมิใช่บุคคลตาม (๑) และ (๒) เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดทางอาญาตาม (๑) หรือ (๒) รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

(๔) คดีที่บุคคลตาม (๑) จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิด

ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน

มาตรา ๑๑ เมื่อมีการยื่นฟ้องคดีต่อศาล ให้ประธานศาลฎีกาเรียกประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยเร็ว เพื่อเลือกผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา หรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวนเก้าคน เป็นองค์คณะผู้พิพากษา โดยให้เลือกเป็นรายคดี

ในกรณีมีเหตุสมควร ผู้พิพากษาคคนใดอาจขอลอนตัวจากการได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษาได้ โดยให้แถลงต่อที่ประชุมใหญ่ก่อนการลงคะแนน และให้ที่ประชุมใหญ่ลงมติว่าจะให้มีการถอนตัวหรือไม่ มติของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นที่สุด

การเลือกองค์คณะผู้พิพากษาแต่ละคดีให้ใช้วิธีการลงคะแนนลับ ให้ผู้พิพากษาซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบจำนวนที่จะเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษา เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษาสำหรับคดี ถ้ามีผู้ได้รับคะแนนเท่ากันในลำดับใดอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกินจำนวนดังกล่าว ให้ประธานศาลฎีกาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก

ผู้พิพากษาซึ่งได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษามีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีจนกว่าจะสิ้นสุดหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีนั้น ห้ามมิให้มีคำสั่งให้ผู้พิพากษานั้นไปทำงานที่อื่นนอกศาลฎีกา

ในกรณีที่ผู้พิพากษาใดในองค์คณะพ้นจากหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ หรือมีเหตุสุจริตร้ายหรือเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ทำให้ผู้พิพากษานั้นไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ให้ถือว่าผู้พิพากษาเท่าที่มีอยู่เป็นองค์คณะผู้พิพากษาต่อไปได้ เว้นแต่ผู้พิพากษาในองค์คณะเหลือไม่ถึงเจ็ดคน ในกรณีที่ผู้พิพากษาในองค์คณะเหลือไม่ถึงเจ็ดคน หรือในกรณีที่ประธานศาลฎีกาเห็นเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ดำเนินการเลือกผู้พิพากษาเข้ามาแทนที่ให้ครบจำนวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่ง โดยผู้พิพากษาซึ่งได้รับเลือกนั้นให้มีอำนาจเช่นเดียวกับผู้พิพากษาอื่นในองค์คณะที่ตนเข้าแทนที่ และสามารถตรวจสำนวนและลงลายมือชื่อในคำพิพากษาได้

การเปลี่ยนแปลงสถานะของผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษาไปเป็นผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกา ไม่กระทบกระเทือนถึงการที่ผู้นั้นจะปฏิบัติหน้าที่เป็นองค์คณะผู้พิพากษาต่อไป

ผู้พิพากษาซึ่งร่วมประชุมใหญ่ตามวรรคหนึ่ง องค์คณะผู้พิพากษาซึ่งได้รับเลือกในการประชุมดังกล่าว ตลอดจนบุคคลซึ่งองค์คณะผู้พิพากษามอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุม หรือค่าตอบแทน แล้วแต่กรณี ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๑๒ ผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาย่อมพ้นหน้าที่ในคดีเมื่อ

- (๑) พ้นจากการเป็นข้าราชการตุลาการ
- (๒) ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ไปดำรงตำแหน่งที่ศาลอื่น
- (๓) ถอนตัวเนื่องจากการคัดค้านผู้พิพากษา และองค์คณะผู้พิพากษามีคำสั่งยอมรับ

ตามคำคัดค้านในมาตรา ๑๓

- (๔) เมื่อได้รับอนุญาตจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาให้ถอนตัวได้ กรณีมีเหตุสมควร

มาตรา ๑๓ หากคู่ความฝ่ายใดประสงค์จะคัดค้านผู้พิพากษาคนใดซึ่งได้รับเลือกเป็นผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษา เนื่องจากมีเหตุอันจะคัดค้านผู้พิพากษาได้ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลก่อนเริ่มการไต่สวนพยานหลักฐาน ในการนี้ ให้องค์คณะผู้พิพากษาไต่สวนตามที่เห็นสมควรแล้วมีคำสั่งยอมรับหรือยกคำคัดค้าน คำสั่งนี้เป็นที่สุด และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการคัดค้านผู้พิพากษามาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การคัดค้านผู้พิพากษาจะกระทำมิได้ หากได้เริ่มการไต่สวนพยานหลักฐานไปแล้ว เว้นแต่ผู้คัดค้านสามารถแสดงต่อศาลได้ว่ามีเหตุสมควรที่ทำให้ไม่สามารถคัดค้านได้ก่อนนั้น

มาตรา ๑๔ เว้นแต่ที่ประชุมใหญ่จะกำหนดเป็นอย่างอื่น ให้ผู้พิพากษาซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดในการลงคะแนนตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม เป็นผู้พิพากษาเจ้าของสำนวน ถ้ามีผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเท่ากัน ให้ประธานศาลฎีกาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้พิพากษาเจ้าของสำนวน

ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนมีอำนาจดำเนินการตามมติขององค์คณะผู้พิพากษาและเมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาอีกสองคน มีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ที่มีได้เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีได้

มาตรา ๑๕ ให้ศาลดำเนินการสอบสวนพิจารณาไต่สวนพยานหลักฐานต่อเนื่องติดต่อกันไปจนกว่าจะเสร็จการพิจารณา เว้นแต่จะมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันมีอาจก้าวล่วงได้

มาตรา ๑๖ ถ้าอัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดีเกรงว่าพยานหลักฐานที่อาจต้องอ้างอิงในภายหน้าจะสูญหายหรือยากแก่การนำมาไต่สวนในภายหลัง บุคคลดังกล่าวอาจยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีการไต่สวนพยานหลักฐานนั้นไว้ทันทีได้

ในกรณีที่มีการยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งก่อนอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นฟ้อง ให้ผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาตามมาตรา ๙ เป็นผู้พิจารณา ทั้งนี้ พยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวนพยานหลักฐานดังกล่าวให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

มาตรา ๑๗ เมื่อศาลประทับฟ้อง ให้ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๐ (๑) กรรมการ ป.ป.ช. หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ใดพ้นจากตำแหน่ง หรือคำพิพากษานั้นมีผลให้ผู้ใดพ้นจากตำแหน่ง ไม่ว่าจะมีการอุทธรณ์ตามหมวด ๖ อุทธรณ์ หรือไม่ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือวันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๑๘ ในระหว่างพิจารณา ศาลมีอำนาจมอบหมายให้ผู้พิพากษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในศาลฎีกาทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้ศาลใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาคดี
- (๒) ดำเนินการและจัดทำรายงานเกี่ยวกับคดีตามที่ศาลมีคำสั่ง

(๓) ช่วยเหลือศาลในการบันทึกคำพยาน

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาในการทำหน้าที่ช่วยเหลือนั้น

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในศาลฎีกาให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๑๙ ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือในกฎหมายอื่นที่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้นำมาใช้บังคับ หรือในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา หรือตามที่ศาลกำหนด เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่ความมีคำขอศาลอาจยื่นหรือขยายได้ตามความจำเป็นและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ในกรณีที่มีข้อผิดพลาดหรือบกพร่องทางวิธีพิจารณาเกิดขึ้น ให้ศาลสั่งให้คู่ความซึ่งดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่ถูกต้อง ดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้องได้ภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่ศาลเห็นสมควรกำหนด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

มาตรา ๒๐ การทำคำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดหรือการพิพากษาคดี ให้ผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาทุกคนทำความเข้าใจในการวินิจฉัยคดีเป็นหนังสือโดยสังเขป พร้อมทั้งต้องแถลงด้วยวาจาต่อที่ประชุม และให้ที่ประชุมปรึกษาหารือร่วมกันก่อนแล้วจึงลงมติโดยให้ถือมติตามเสียงข้างมาก ในการนี้ องค์คณะผู้พิพากษาอาจมอบหมายให้ผู้พิพากษาคนใดคนหนึ่งในองค์คณะผู้พิพากษาเป็นผู้จัดทำคำสั่งหรือคำพิพากษตามมตินั้นก็ได้

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

คำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีหรือคำพิพากษาของศาล ให้เปิดเผยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๑ คำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีหรือคำพิพากษาของศาล อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) ชื่อคู่ความทุกฝ่าย
- (๒) เรื่องที่ถูกล่าวหา
- (๓) ข้อกล่าวหาและคำให้การ
- (๔) ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา
- (๕) เหตุผลในการวินิจฉัยทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย
- (๖) บทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง
- (๗) คำวินิจฉัยคดี รวมทั้งการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง ถ้ามี

มาตรา ๒๒ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องจับกุมหรือคุมขังผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลย เนื่องจากมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้นั้นจะหลบหนีหรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น คณะกรรมการ

ป.ป.ช. คณะผู้ไต่สวนอิสระหรืออัยการสูงสุดอาจร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลออกหมายจับหรือหมายขังผู้นั้นได้

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีแล้ว ไม่ว่าจะมีการคุมขังจำเลยมาก่อนหรือไม่ ให้องค์คณะผู้พิพากษาพิจารณาถึงเหตุอันควรคุมขังจำเลยและมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรหรือปล่อยชั่วคราวจำเลยผู้นั้นได้

หมวด ๒ การดำเนินคดีอาญา

มาตรา ๒๓ ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ได้แก่

(๑) อัยการสูงสุด

(๒) คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกำหนด

มาตรา ๒๔ ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำความผิดเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งอยู่ในอำนาจของศาล ให้ศาลรับพิจารณาพิพากษาข้อหาความผิดบทอื่นไว้ด้วย

ในกรณีที่พบว่าศาลอื่นรับฟ้องคดีในข้อหาความผิดอาญาบทอื่นจากการกระทำความผิดกรรมเดียวกับการกระทำความผิดตามที่มีการยื่นฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้องค์คณะผู้พิพากษาแจ้งไปยังศาลอื่นที่รับฟ้องดังกล่าวเพื่อให้โอนคดีดังกล่าวมายังศาลต่อไป หรือศาลอื่นจะขอโอนคดีดังกล่าวมายังศาลเองก็ได้ และให้ถือว่ากระบวนการพิจารณาที่ได้ดำเนินการไปแล้วในศาลอื่นก่อนมีคำพิพากษาไม่เสียไป เว้นแต่องค์คณะผู้พิพากษาจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

มาตรา ๒๕ ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือและมีข้อความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีข้อความที่เป็นกรกล่าวหาเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่ากระทำความผิด พร้อมทั้งชี้ช่องพยานหลักฐานให้ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖ ในวันยื่นฟ้องให้จำเลยมาหรือคุมตัวมาศาล และให้โจทก์ส่งสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะผู้ไต่สวนอิสระ แล้วแต่กรณี พร้อมสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ต่อศาลเพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาและรวมไว้ในสำนวน ทั้งนี้ ศาลอาจไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

กรณีที่ศาลเห็นว่าฟ้องไม่ถูกต้อง ให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง
การฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ต้อง

ไต่สวนมูลฟ้อง

มาตรา ๒๖ ในการยื่นฟ้องคดีต่อศาลให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา มาศาลในวันฟ้องคดี ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลและอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหลักฐานแสดงต่อศาลว่าได้เคยมีการออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาแล้ว แต่ยังไม่ได้ตัวมา ให้ศาลรับคำฟ้องไว้พิจารณาได้ แม้จะไม่ปรากฏผู้ถูกกล่าวหาต่อหน้าศาล

การแจ้งตามวรรคหนึ่งถ้าได้ส่งหนังสือถึงผู้ถูกกล่าวหา ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแล้ว ให้ถือว่าได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยชอบแล้ว

เมื่อศาลรับคำฟ้องไว้พิจารณาตามวรรคหนึ่งแล้ว หรือในกรณีที่จำเลยหลบหนี ในระหว่างการพิจารณาของศาล มิให้นำอายุความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับแก่การพิจารณาคดีนั้น

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นฟ้องคดีโดยยังมิได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๒๖ เมื่อศาลได้ประทับฟ้องแล้ว และเป็นกรณีที่ศาลยังมิได้ออกหมายจับ ให้ศาลออกหมายจับและพิจารณาคดีต่อไปได้ โดยถือว่าจำเลยไม่ติดใจที่จะให้มีการพิจารณาต่อหน้าจำเลย แต่ไม่ตัดสิทธิจำเลยที่จะตั้งทนายความมาดำเนินการแทนตนได้ โดยให้ศาลจดรายงานไว้ และให้ศาลมีอำนาจดำเนินการพิจารณาและพิพากษาต่อไปได้โดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลย

บทบัญญัติมาตรานี้ไม่เป็นการตัดสิทธิจำเลยที่จะมาศาลเพื่อต่อสู้คดีในเวลาใดก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษา แต่การมาศาลดังกล่าวไม่มีผลให้การไต่สวนและการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ได้ทำไปแล้วต้องเสียไป

มาตรา ๒๘ ในคดีที่ศาลดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๒๗ และมีคำพิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิด ถ้าภายหลังจำเลยมีพยานหลักฐานใหม่ที่อาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ จำเลยจะมาแสดงตนต่อศาลและยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้ แต่ต้องยื่นเสียภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา และให้ศาลมีอำนาจสั่งรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้ตามที่เห็นสมควร

การดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๒๙ เมื่อประทับฟ้องแล้ว ห้ามมิให้ศาลอนุญาตให้ถอนฟ้อง เว้นแต่จะได้รับความว่าหากไม่อนุญาตให้ถอนฟ้องจะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรม

มาตรา ๓๐ การพิจารณาและไต่สวนพยานหลักฐานให้กระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญ ให้ศาลมีคำสั่งให้พิจารณาเป็นการลับได้

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ เมื่อศาลเห็นเป็นการสมควร เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยไม่ชักช้า ศาลมีอำนาจไต่สวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) จำเลยไม่อาจมาฟังการไต่สวนพยานหลักฐานได้เนื่องจากความเจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ เมื่อจำเลยมีทนายและจำเลยได้รับอนุญาตจากศาลที่จะไม่มาฟังการพิจารณาและสืบพยาน

(๒) จำเลยเป็นนิติบุคคลและศาลได้ออกหมายจับผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นแล้ว แต่ยังไม่จับตัวมาได้

(๓) จำเลยอยู่ในอำนาจศาลแล้วแต่ได้หลบหนีไปและศาลได้ออกหมายจับแล้วแต่ยังไม่จับตัวมาได้

(๔) ในระหว่างพิจารณาหรือไต่สวน ศาลมีคำสั่งให้จำเลยออกจากห้องพิจารณา เพราะเหตุขัดขวางการพิจารณา หรือจำเลยออกไปจากห้องพิจารณาโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล กรณีตาม (๓) ในกรณีที่ต้องมีการส่งหนังสือ คำสั่ง หรือหมายอาญาของศาลให้ส่งไปยังทนายความของจำเลยแทน

มาตรา ๓๑ ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยซึ่งหลบหนีไปในระหว่างได้รับการปล่อยชั่วคราวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าเป็นการหลบหนีไปในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ไม่ว่าจะศาลจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีหรือไม่ก็ตาม ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการติดตามหรือจับกุมจำเลยรายงานผลภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร

ความผิดตามวรรคหนึ่งไม่ระงับไปเพราะเหตุที่คดีของผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยนั้นมีการสั่งไม่ฟ้อง ยกฟ้อง จำหน่ายคดี หรือถอนฟ้อง

มาตรา ๓๒ เมื่อได้มีคำสั่งประทับฟ้องแล้วให้ศาลส่งสำเนาฟ้องแก่จำเลย และนัดคู่ความมาศาลในวันพิจารณาครั้งแรก

นับแต่วันที่จำเลยได้รับสำเนาฟ้อง ให้จำเลยมีสิทธิขอตรวจและขอคัดสำเนาเอกสารในสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ ในวันพิจารณาครั้งแรก เมื่อจำเลยมาอยู่ต่อหน้าศาล และศาลเชื่อว่าเป็นจำเลยจริง ให้อ่านและอธิบายฟ้องให้ฟัง และถามว่าได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ จะให้การต่อสู้อย่างไรบ้าง คำให้การของจำเลยให้บันทึกไว้ ถ้าจำเลยไม่ให้การก็ให้บันทึกไว้ และถ้าจำเลยให้การปฏิเสธหรือไม่ให้การ ก็ให้ศาลกำหนดวันตรวจพยานหลักฐานโดยให้โจทก์และจำเลยทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบวัน ในกรณีที่จำเลยมิได้มาศาลในวันพิจารณาครั้งแรก ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด ให้ถือว่าจำเลยให้การปฏิเสธ

ในคดีที่จำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง แม้ข้อหาที่จำเลยรับสารภาพนั้นกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกน้อยกว่าห้าปี หรือโทษสถานที่เบากว่านั้น ศาลอาจเรียกพยานหลักฐานมาไต่สวนต่อไปเพื่อทราบถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดจนกว่าจะพอใจว่าจำเลยกระทำความผิดจริงก็ได้

มาตรา ๓๓ ให้โจทก์จำเลยยื่นบัญชีระบุพยานต่อศาลพร้อมสำเนาในจำนวนที่เพียงพอก่อนวันพิจารณาตรวจพยานหลักฐานไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

การยื่นบัญชีระบุพยานเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้อีกเมื่อได้รับอนุญาตจากองค์คณะผู้พิพากษา เมื่อมีเหตุสมควรแสดงได้ว่าไม่สามารถทราบถึงพยานหลักฐานนั้น หรือเป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม หรือเพื่อให้โอกาสแก่จำเลยในการต่อสู้คดี

มาตรา ๓๔ ในวันตรวจพยานหลักฐาน ให้โจทก์จำเลยส่งพยานเอกสารและพยานวัตถุต่อศาลเพื่อให้อีกฝ่ายตรวจสอบ เว้นแต่องค์คณะผู้พิพากษาจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น เนื่องจากสภาพและความจำเป็นแห่งพยานหลักฐานนั้น หลังจากนั้นให้โจทก์จำเลยแถลงแนวทางการเสนอพยานหลักฐานต่อองค์คณะผู้พิพากษา

เพื่อประโยชน์ในการค้นหาความจริง แม้จำเลยจะมีได้ยื่นบัญชีระบุพยานตามมาตรา ๓๓ หรือมิได้ส่งพยานเอกสารและพยานวัตถุต่อศาลตามวรรคหนึ่ง เพราะเหตุที่จำเลยไม่มาศาลและไม่มีหมายความ หรือแม้โจทก์จำเลยจะมีได้มีการโต้แย้งพยานหลักฐานไว้ หรือมีการโต้แย้งพยานหลักฐานภายหลังวันตรวจพยานหลักฐาน องค์คณะผู้พิพากษาจะได้สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมก็ได้

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ต้องมีการโต้สวน ให้องค์คณะผู้พิพากษากำหนดวันเริ่มโต้สวน โดยให้แจ้งให้โจทก์จำเลยทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๓๖ ในการโต้สวนพยานบุคคล ไม่ว่าจะ เป็นพยานที่คู่ความฝ่ายใดอ้าง หรือที่ศาลเรียกมาเอง ให้องค์คณะผู้พิพากษาสอบถามพยานบุคคลเอง โดยการแจ้งให้พยานทราบประเด็นและข้อเท็จจริงที่จะโต้สวน แล้วให้พยานเบิกความในข้อนั้นโดยวิธีแถลงด้วยตนเองหรือตอบคำถามศาล ศาลอาจถามพยานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีแม้จะไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้างก็ตาม แล้วจึงอนุญาตให้คู่ความถามพยานเพิ่มเติม

การถามพยานของศาลตามวรรคหนึ่ง จะใช้คำถามนำก็ได้

หลังจากคู่ความถามพยานตามวรรคหนึ่งแล้ว ห้ามมิให้คู่ความฝ่ายใดถามพยานอีก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

มาตรา ๓๗ บุคคลดังต่อไปนี้มีสิทธิได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนด

(๑) พยานบุคคลที่ศาลเรียกมาเองตามมาตรา ๓๖

(๒) บุคคลซึ่งมาให้ถ้อยคำและบุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๖ วรรคสามและวรรคสี่

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ศาลขอให้มาให้ความเห็นตามมาตรา ๓๘

มาตรา ๓๘ ศาลอาจขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีได้ แต่ต้องแจ้งให้คู่ความทุกฝ่ายทราบและให้โอกาสคู่ความตามสมควร ในอันที่จะขอให้เรียกผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญฝ่ายตนมาให้ความเห็นโต้แย้ง หรือเพิ่มเติมความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

มาตรา ๓๙ เมื่อการไต่สวนพยานหลักฐานเสร็จสิ้น โจทก์และจำเลยมีสิทธิแถลงปิดคดีของตนภายในเวลาที่ศาลกำหนด แล้วให้องค์คณะผู้พิพากษามีคำพิพากษาและให้อ่านคำพิพากษาในศาลโดยเปิดเผยภายในเจ็ดวันนับแต่วันเสร็จการพิจารณา ถ้ามีเหตุสมควรจะเลื่อนการอ่านไปก่อนก็ได้แต่ต้องไม่เกินสิบสี่วันและต้องบันทึกเหตุนั้นไว้

ในกรณีที่ศาลนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง แต่จำเลยที่ทราบนัดโดยชอบแล้วไม่มาฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ศาลอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งลับหลังจำเลยได้ และให้ถือว่าจำเลยได้ฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นแล้ว

ในการพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง เมื่อศาลนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ปิดประกาศแจ้งการนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรของจำเลย หรือวิธีการอื่นใดตามที่ศาลเห็นสมควร และให้ถือว่าจำเลยทราบนัดโดยชอบแล้ว

มาตรา ๔๐ ให้ถือว่าพยานบุคคลในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นพยานที่อาจได้รับการคุ้มครองตามมาตราการพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

มาตรา ๔๑ การริบทรัพย์สินในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ก็ตาม นอกจากศาลจะมีอำนาจริบทรัพย์สินตามกฎหมายที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบทรัพย์สินดังต่อไปนี้ด้วย เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

(๑) ทรัพย์สินที่บุคคลได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิดหรือจากการเป็นผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้โฆษณาหรือประกาศให้ผู้อื่นกระทำความผิด

(๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอน ด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) หรือ (๒)

(๔) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) หรือ (๓)

ในการที่ศาลจะมีคำสั่งริบทรัพย์สินตาม (๑) ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการกระทำความผิด รวมทั้งโอกาสที่จะนำทรัพย์สินนั้นไปใช้ในการกระทำความผิดอีก

ในกรณีที่ศาลเห็นว่าวิธีการอื่นที่จะทำให้บุคคลไม่สามารถใช้ทรัพย์สินตาม (๑) ในการกระทำความผิดได้อีกต่อไป ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการตามวิธีการดังกล่าวแทนการริบทรัพย์สิน

หากการดำเนินการตามวรรคสามไม่เป็นผล ศาลจะมีคำสั่งริบทรัพย์สินนั้นในภายหลังก็ได้

มาตรา ๔๒ การดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ก็ตาม บรรดาทรัพย์สินดังต่อไปนี้ให้ริบเสียทั้งสิ้น เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

(๑) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดในลักษณะเดียวกันตามกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือตามกฎหมายอื่น

(๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่ได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ เพื่อจูงใจบุคคลให้กระทำความผิด หรือเพื่อเป็นรางวัลในการที่บุคคลได้กระทำความผิด

(๔) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) หรือ (๓)

(๕) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

มาตรา ๔๓ ในการพิพากษาคดีหรือภายหลังจากนั้น ถ้าความปรากฏแก่ศาลเองหรือความปรากฏตามคำขอของโจทก์ว่า สิ่งที่ศาลจะสั่งรับหรือได้สั่งรับ โดยสภาพไม่สามารถส่งมอบได้ สูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร หรือมีเหตุสมควรประการอื่น ศาลอาจกำหนดมูลค่าของสิ่งนั้นโดยคำนึงถึงราคาท้องตลาดในวันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และสั่งให้ผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งรับชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าดังกล่าวภายในเวลาที่ศาลกำหนด

การกำหนดมูลค่าตามวรรคหนึ่งในกรณีที่มีการนำไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่นหรือในกรณีมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาแทนต่ำกว่าราคาท้องตลาดของสิ่งที่ศาลสั่งรับในวันที่มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น ให้ศาลกำหนดโดยคำนึงถึงสัดส่วนของทรัพย์สินที่มีการรวมเข้าด้วยกันนั้น หรือมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาแทนสิ่งนั้น แล้วแต่กรณี

ในการสั่งให้บุคคลชำระเงินตามวรรคหนึ่ง ศาลจะกำหนดให้ผู้นั้นชำระเงินทั้งหมดในคราวเดียวหรือจะให้ผ่อนชำระก็ได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่กรณี และถ้าผู้นั้นไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดตามอัตราที่ศาลกำหนด และให้ศาลมีอำนาจสั่งให้บังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลนั้นได้ไม่เกินจำนวนเงินที่ยังค้างชำระ

หมวด ๓

การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๔๔ ในการพิจารณาพิพากษาคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะเหตุร้ายรวยผิดปกติ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ การดำเนินคดีอาญา เว้นแต่มาตรา ๒๔ มาตรา ๓๒ วรรคสาม และวรรคสี่ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๕ คำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน นอกจากจะต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับข้อกล่าวหาและพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวยผิดปกติแล้ว จะต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินและสถานที่ตั้งของทรัพย์สินที่ขอให้ตกเป็นของแผ่นดิน ชื่อและที่อยู่ของผู้ครอบครองหรือมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในขณะยื่นคำร้องด้วย

มาตรา ๔๖ เมื่อได้รับคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลประกาศคำร้องดังกล่าวในที่เปิดเผยตามวิธีการในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา บุคคลภายนอกอาจร้องคัดค้านเข้ามาในคดีได้ แต่ต้องกระทำก่อนศาลมีคำพิพากษา

มาตรา ๔๗ ผู้ใดกล่าวอ้างโต้แย้งว่าทรัพย์สินที่ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดิน มิได้เกิดจากการร่ำรวยผิดปกติ ผู้นั้นมีภาระการพิสูจน์ต่อศาล

ถ้าผู้มีภาระการพิสูจน์ตามวรรคหนึ่งไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินที่ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินมิได้เกิดจากการร่ำรวยผิดปกติ ให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นคนวิกลจริตไม่อยู่ในภาวะทำการพิสูจน์ต่อศาลได้ หรือผู้ที่กล่าวอ้างโต้แย้งเป็นทนายหรือผู้จัดการมรดก ให้ศาลคำนึงถึงความสามารถในการพิสูจน์ของบุคคลดังกล่าวและพิจารณาพิพากษาตามที่เห็นเป็นการยุติธรรม

หมวด ๔

การดำเนินคดีต่อกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่มีการกล่าวหาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ว่ากรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง และประธานรัฐสภาเห็นว่ามีความเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำตามที่ถูกกล่าวหาและเสนอเรื่องมายังประธานศาลฎีกา ให้ประธานศาลฎีกาพิจารณาตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระตามมาตรา ๔๙ เพื่อดำเนินการไต่สวนหาข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกล่าวหาดังกล่าว

มาตรา ๔๙ ให้คณะผู้ไต่สวนอิสระที่ประธานศาลฎีกาแต่งตั้ง ประกอบด้วย บุคคลจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ที่คัดเลือกจากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ โดยให้แต่งตั้งจากราชการอัยการที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการ หรือ อัยการอาวุโสที่เคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีอย่างน้อยหนึ่งคน สำหรับจำนวนที่เหลือให้คัดเลือกจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๕๐ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๑ ตามความเหมาะสมแห่งคดี

(โปรดพลิก)

มาตรา ๕๐ ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะผู้ไต่สวนอิสระต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีในวันแต่งตั้ง และต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๔) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์

(๕) เป็นหรือเคยเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีกฎหมายรับรองการประกอบวิชาชีพโดยประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่ายี่สิบปีนับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อ และได้รับการรับรองการประกอบวิชาชีพจากองค์กรวิชาชีพนั้น

(๖) เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ทางด้านการบริหาร การเงิน การคลัง การบัญชี หรือการบริหารกิจการวิสาหกิจในระดับไม่ต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูงของบริษัทมหาชนจำกัดมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๗) เคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) รวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี การนับระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับถึงวันที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๕๑ ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะผู้ไต่สวนอิสระต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) ดิตยาเสพติดให้โทษ

(๒) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๓) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๔) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

(๕) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๖) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๘) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๙) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็น

เจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

(๑๒) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๑๓) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย

(๑๔) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มั่วพดติการณัร่ารวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๑๕) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๖) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการแต่งตั้ง

มาตรา ๕๒ ในการดำเนินการของคณะผู้ไต่สวนอิสระ ให้คณะผู้ไต่สวนอิสระ มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยอนุโลม

มาตรา ๕๓ ผู้ไต่สวนอิสระจะได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕๔ คณะผู้ไต่สวนอิสระมีอำนาจสั่งให้กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหา แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเพื่อประกอบการไต่สวนตามรายการ วิธีการ และภายในระยะเวลาที่คณะผู้ไต่สวนอิสระกำหนด โดยจะเรียก รายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้เคยยื่นไว้จากผู้ซึ่งเก็บรักษาเพื่อนำมาเทียบเคียงดูด้วยก็ได้ ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน แต่ไม่เกินหกสิบวัน

มาตรา ๕๕ เมื่อดำเนินการไต่สวนแล้วเสร็จ ให้คณะผู้ไต่สวนอิสระดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้สั่งยุติเรื่อง และให้คำสั่งดังกล่าวเป็นที่สิ้นสุด

(๒) ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย

(๓) ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาผิดตามที่ถูกกล่าวหา และมีใช่เป็นกรณีตาม (๒) ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(โปรดพลิก)

ในการไต่สวนและดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่กรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ยื่นคำขอต่อประธานศาลฎีกาเพื่อพิจารณา ขยายระยะเวลาตามที่เห็นสมควร

ให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีอาญาตามความเห็นของคณะผู้ไต่สวนอิสระภายในหกสิบวัน นับแต่วันได้รับเรื่องตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ไม้อาจฟ้องคดีได้ก่อนพ้นระยะเวลาตามวรรคสาม ให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้อง ต่อศาลเพื่อขออนุญาตขยายระยะเวลาฟ้องคดีออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนด แต่ทั้งนี้ต้องฟ้องภายในอายุความ

ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ การดำเนินคดีอาญา และหมวด ๓ การดำเนินคดี ร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน มาใช้บังคับในการดำเนินคดีตามหมวดนี้ด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๕

การดำเนินคดีเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการที่บุคคลตาม มาตรา ๑๐ (๔) ผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงมติว่ามีการกระทำความผิดนั้น

กรณีที่ไม่อาจยื่นคำร้องได้ก่อนพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขออนุญาตขยายระยะเวลายื่นคำร้องออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันครบ กำหนด

ในกรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. หรือเจ้าหน้าที่ของ ป.ป.ช. เป็นผู้ถูกกล่าวหา อำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามวรรคหนึ่งให้เป็นอำนาจของหน่วยงานที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกำหนดไว้

มาตรา ๕๗ คำร้องตามมาตรา ๕๖ ต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับตำแหน่งของผู้นั้น บุคคลซึ่งผู้นั้นมีหน้าที่รับผิดชอบต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ระยะเวลาที่ต้องยื่น รวมทั้งข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดโดยชัดแจ้งพร้อมทั้งบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ หนี้สิน ผลการตรวจสอบและรายงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งมติและรายงานการประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่กรณีที่หน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรา ๕๖ วรรคสาม ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๕๘ การพิจารณาพิพากษาคดีตามหมวดนี้ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ การดำเนินคดีอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีมีข้อขัดข้องในการดำเนินคดีส่วนอาญาที่อาจทำให้การวินิจฉัยคดีล่าช้าออกไป องค์คณะผู้พิพากษาอาจมีคำสั่งให้แยกการดำเนินคดีในส่วนอาญาออกเป็นอีกคดีหนึ่งแล้วดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีต่อไปได้

หมวด ๖
อุทธรณ์

มาตรา ๕๙ คำพิพากษาของศาลให้อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่จำเลยซึ่งไม่ได้ถูกคุมขังเป็นผู้อุทธรณ์ จำเลยจะยื่นอุทธรณ์ได้ต่อเมื่อแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะที่ยื่นอุทธรณ์ มิฉะนั้นให้ศาลมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์

มาตรา ๖๑ คดีที่ไม่มีอุทธรณ์คำพิพากษา ให้เป็นที่สุดตั้งแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาของศาล

มาตรา ๖๒ การวินิจฉัยอุทธรณ์ของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ให้ดำเนินการโดยองค์คณะของศาลฎีกาซึ่งประกอบด้วยผู้พิพากษาจำนวนเก้าคน ซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือกจากผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา ซึ่งไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน โดยให้เลือกเป็นรายคดี คำวินิจฉัยอุทธรณ์ขององค์คณะให้ถือว่าเป็นคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ให้นำความในมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับแก่การดำเนินคดีชั้นอุทธรณ์ โดยอนุโลม

มาตรา ๖๓ ในคดีเรื่องใด หากมีปัญหาข้อกฎหมายที่ศาลฎีกาเคยวินิจฉัยไว้แตกต่างกัน ผู้พิพากษาคณะหนึ่งคนใดในองค์คณะพิจารณาคดีนั้นหรือประธานแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาจะเสนอประธานศาลฎีกาเพื่อพิจารณาให้มีการวินิจฉัยปัญหานั้น โดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้

เมื่อที่ประชุมใหญ่มีคำวินิจฉัยในเรื่องหรือประเด็นใดตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้องค์คณะพิจารณาคดีวินิจฉัยหรือมีคำพิพากษาในเรื่องหรือประเด็นนั้นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่

(โปรดพลิก)

หมวด ๗
การบังคับคดี

มาตรา ๖๔ การบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีให้เป็นไปตาม
ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา
คำพิพากษาและคำสั่งในการบังคับคดีตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๕ การบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลซึ่งต้องชำระเงินแทนมูลค่า
สิ่งที่ศาลสั่งริบหรือสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ให้กระทำได้ภายในสิบปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด
และให้อัยการสูงสุดหรือสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีหน้าที่และอำนาจ
ในการดำเนินการบังคับคดี โดยให้ร้องขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีและให้เจ้าพนักงานบังคับคดี
ของกรมบังคับคดีมีหน้าที่และอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินและขายทอดตลาดตามที่ได้รับแจ้ง
จากอัยการสูงสุดหรือสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ มิให้หน่วยงานของรัฐเรียกค่าธรรมเนียม
หรือค่าใช้จ่ายจากผู้ดำเนินการบังคับคดี

การบังคับคดีตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้แม้ว่าบุคคลซึ่งต้องชำระเงินแทนมูลค่า
สิ่งที่ศาลสั่งริบถึงแก่ความตายไปแล้ว หากปรากฏว่าคำพิพากษาถึงที่สุดก่อนผู้นั้นถึงแก่ความตาย

มาตรา ๖๖ ในกรณีที่ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ ไปแล้ว
หากปรากฏในภายหลังโดยคำร้องของเจ้าของที่แท้จริงว่า ผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วย
ในการกระทำความผิด ถ้าทรัพย์สินนั้นยังคงมีอยู่ในความครอบครองของเจ้าพนักงานก็ให้ศาลสั่งให้คืน
ทรัพย์สินนั้นตามสภาพที่เป็นอยู่ คำร้องของเจ้าของที่แท้จริงนั้นจะต้องกระทำต่อศาลภายในหนึ่งปี
นับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด

ในกรณีที่ต้องมีการบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลซึ่งต้องชำระเงิน
ตามมาตรา ๔๓ หากปรากฏโดยคำร้องของผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงในทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดว่า
ผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ก็ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สินนั้น
ตามสภาพที่เป็นอยู่ หากไม่อาจส่งคืนทรัพย์สินได้ให้คืนเป็นเงินแทนตามราคาประเมินได้ในวันที่ยึด
หรืออายัดทรัพย์สินหรือตามราคาที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น แล้วแต่กรณี คำร้องของ
เจ้าของที่แท้จริงเช่นนี้จะต้องกระทำต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าว

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๗ บทบัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่หมวด ๖
อุทธรณ์ ไม่ใช่บังคับแก่บรรดาคดีที่ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ใช้บังคับ และให้ใช้กฎหมายซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่ยื่นฟ้องนั้นบังคับแก่คดีดังกล่าวจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

มาตรา ๖๘ บรรดาพระราชกฤษฎีกา ระเบียบ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับ
การดำเนินคดีหรือการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ใช้บังคับ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ทั้งนี้ จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา ระเบียบ หรือข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

รายงานการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
พ.ศ.

โดยที่มาตรา ๑๓๐ (๙) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประกอบกับมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๔/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องดังนี้

๑. ในการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้เชิญผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมชี้แจงแสดงความคิดเห็น

๒. วันพุธที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (คณะอนุกรรมการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน และคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.) ได้จัดโครงการสัมมนา เรื่อง “การรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.” ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๑๓-๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒ โดยมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ผู้แทนศาลฎีกาและสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนกรรมการสิทธิมนุษยชนและสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้แทนกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้แทนกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้แทนส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ และประชาชนทั่วไป เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.

๓. จัดให้มีช่องทางแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ http://cdc.parliament.go.th/ewtadmir/ewt/draftconwebboard/index_answer.php?wcad=2&wtid=494&t=2) และได้เปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวด้วย

๔. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ที่ได้รับมาสรุปและจัดทำเป็นประเด็นแล้ว นำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ

๕. เมื่อได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. เสร็จ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้นำออกเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญด้วยแล้ว

ตารางความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
บันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
หลักการ ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
เหตุผล โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อให้มี ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ การพิจารณาพิพากษาและการอุทธรณ์ คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงจำเป็นต้อง ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้			
ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
คำปรารภ โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มี บทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๗ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบัญญัติแห่ง กฎหมาย	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ตราขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๓๐ (๙) และมาตรา ๑๙๕ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติให้มี พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมือง โดยกำหนดให้มีแผนกคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา และ กำหนดวิธีพิจารณาพิพากษาและการอุทธรณ์ คำพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมือง รวมทั้งการบังคับให้เป็นไปตาม คำพิพากษาหรือคำสั่งในคดี จึงมีความจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลในชีวิตและร่างกาย และสิทธิ ในทรัพย์สิน ทั้งนี้ การตราพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นไปโดยสอดคล้อง กับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของ รัฐธรรมนูญด้วยแล้ว			

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.”	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
มาตรา ๒ มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
มาตรา ๓ ให้ยกเลิก (๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ (๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๔ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงไว้เป็น อย่างอื่น “ศาล” หมายความว่า ศาลฎีกาแผนก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือผู้พิพากษาที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ ตามกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต “ประธาน ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ ตามกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต “กรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ประธานหรือกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต “คณะผู้ไต่สวนอิสระ” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งประธานศาลฎีกาแต่งตั้ง เพื่อทำหน้าที่ไต่สวนหาข้อเท็จจริงและทำ ความเห็นในกรณีที่มีการกล่าวหากรรมการ ป.ป.ช.			
มาตรา ๕ มาตรา ๕ นับแต่วันที่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ห้ามมิให้ ศาลอื่นนอกจากศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรับคดีที่อยู่ใน อำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้พิจารณา พิพากษา	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๖ มาตรา ๖ การพิจารณาคดีให้ใช้ระบบ ไต่สวนโดยให้ศาลมีอำนาจค้นหาความจริง ไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งได้ และในการวินิจฉัยปัญหา ข้อเท็จจริง ให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานได้ ทุกประเภท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติห้าม รับฟังไว้โดยเฉพาะ ไม่ว่าจะการนำสืบ พยานหลักฐานนั้นจะมีข้อผิดพลาด คลาดเคลื่อนไปจากขั้นตอน วิธีการ หรือ กรอบเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ถ้าศาล ได้ให้โอกาสแก่คู่กรณีฝ่ายอื่นในการนำสืบ พยานหลักฐานหักล้างแล้ว ก็ให้ศาลรับฟังได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตาม ความจริงที่เกิดขึ้นในคดีนั้น การพิจารณาของศาลต้องเป็นไปโดย รวดเร็วตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้และข้อกำหนดของ ประธานศาลฎีกา ทั้งนี้ โดยยึดสำนวน	นายธนแสฐ์ เจริญชัย สิน ๒๗/๒ ม. ๔ ต.ทุ่งเสลี่ยม อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐	-ขอให้ออกกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติ กรณีตัดสินคดี ความของทุกศาล ว่าเรื่องใด คดีใดบ้าง ควรใช้เวลา พิจารณาตัดสินให้แล้วเสร็จภายในเวลาเท่าใด ตาม ความสำคัญของคดี แต่ทั้งนี้ ไม่ควรใช้เวลานานเกิน ๔ - ๕ ปี ในทุกคดี ที่ผ่านมาบางคดีกว่าจะตัดสินได้ใช้เวลา ๑๐ ปี หรือมากกว่านี้ บางคดีปล่อยให้หมดอายุความ และ ขอให้ออกระเบียบปฏิบัติว่าทุกคดีจะต้องไม่ปล่อยให้ หมดอายุความศาลจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน อายุความให้ได้ มิฉะนั้น จะถือว่ามิสืบบน และทำการ หน่วงเหนี่ยวคดีความเพื่อช่วยเหลือกันในที่สุดหมดอายุ ความ ซึ่งถือว่าเกิดการคอร์รัปชันในชั้นศาลแล้ว จึงควรมี บทลงโทษคณะกรรมการประจำศาลนั้นๆ และ คณะกรรมการในคดีความนั้นๆด้วย คดีคอร์รัปชัน คดีล้มล้างสถาบัน คดีปลุกปั่นให้บ้านเมืองเกิดความ วุ่นวาย ที่มีทั้งข้าราชการ เอกชน และประชาชนที่เป็น ปัญหาต่อประเทศชาติจะต้องไม่มีอายุความ - ระบบไต่สวนที่ใช้ในการพิจารณาคดีอาญา ปี ๒๕๕๒	สอดคล้องกับบทบัญญัติใน มาตรา ๖ นี้แล้ว เนื่องจาก มาตรา ๖ วรรคสอง กำหนดให้การพิจารณาของ ศาลต้องเป็นไปโดยรวดเร็ว ตามที่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด และตามข้อกำหนดของ ประธานศาลฎีกา และใน มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ศาลมีอำนาจค้นหา ความจริงและรับฟัง พยานหลักฐานได้ทุกประเภท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติ ห้ามรับฟังไว้โดยเฉพาะ ไม่ว่าจะ การนำสืบพยานหลักฐานนั้น จะมีข้อผิดพลาดคลาดเคลื่อน ไปจากขั้นตอน วิธีการ หรือ กรอบเวลาที่กฎหมายกำหนด

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ ของคณะผู้ไต่สวนอิสระ แล้วแต่กรณี เป็น หลักในการพิจารณา แต่ศาลอาจไต่สวนหา ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ ตามที่เห็นสมควร ในการปฏิบัติหน้าที่ ศาลมีอำนาจเรียก เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้ศาลอื่น พนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการใดเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาได้ ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะ บุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย ในการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุน การปฏิบัติหน้าที่ของศาลที่มีใช้การพิจารณา หรือพิพากษาคดีได้	สัมมนาอนุ ประชาสัมพันธ์ฯ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐	เน้นการค้นหาคำความจริงในเชิงรุก เช่น ศาลถามพยานเอง กำหนดแนวทางการไต่สวนพยานหลักฐานเอง และไต่สวน เพิ่มเติมนอกเหนือจากสำนวนการไต่สวนของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือที่คู่ความอ้างได้ นอกจากนี้ การไต่สวนต้องไม่มีการยุติด้วยเหตุผลทางเทคนิค เช่น การใช้ถ้อยคำหรือแบบพิมพ์ไม่ถูกต้องหรือการไม่ ดำเนินการพิจารณาภายในเวลาที่กำหนด เมื่อเริ่มคดี จะต้องไต่สวนไปจนสิ้นกระแสความและไม่ยอมไม่ยอมให้ การไต่สวนยุติลงด้วยเจตนาของคู่ความไม่ว่าโดยการรับ สารภาพหรือถอนฟ้อง - ระบบไต่สวนทำให้ศาลมีอำนาจหาพยานหลักฐานได้เอง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงมากที่สุด เพื่อให้เกิดความยุติธรรม สูงสุด - ศาลไม่สามารถใช้อำนาจในการหาข้อเท็จจริง และ พยานหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อปลดเปลื้องภาระการพิสูจน์ ของคู่ความได้แม้จะเป็นระบบไต่สวนก็ตาม เพราะการ แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม ของศาลในระบบไต่สวนเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับ พยานหลักฐานที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของศาล	ไว้ ถ้าศาลได้ให้โอกาสแก่ คู่กรณีฝ่ายอื่นในการนำสืบ พยานหลักฐานแล้ว ก็ให้ศาล รับฟังได้ นอกจากนี้ในการ ปฏิบัติหน้าที่ ศาลมีอำนาจ เรียกเอกสารหรือหลักฐาน หรือเรียกบุคคลใดมาให้ ถ้อยคำก็ได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖ วรรคสาม

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
		เท่านั้น แต่มิได้หมายความว่าศาลมีภาระพิสูจน์ เช่นเดียวกับคู่ความในคดีด้วย เพราะมีกรอบ เงื่อนไขและ ข้อจำกัดในการใช้อำนาจของศาลเพื่อมิให้กระทบกับหลัก ความเป็นกลางของผู้พิพากษาและหลักฟังความทั้งสอง ฝ่าย ซึ่งเป็นหลักทั่วไปของกฎหมาย - คดีทุจริตต้องพิจารณาด้วยความรวดเร็วการใช้ระบบ ไต่สวนจึงมีความเหมาะสม คู่ความไม่อาจจะประวิงคดีได้ และทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่ครบถ้วน ถ้ามีหลักฐานฟังได้ว่า จำเลยทำผิดก็ลงโทษได้ การสงสัยว่าจำเลยทำผิดหรือไม่ จึงไม่น่ามีเพราะถ้าสงสัยศาลต้องค้นหาความจริงให้สิ้น สงสัย ถ้าไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอก็ยกฟ้อง - ระบบไต่สวนของศาลควรเป็นระบบปิด แต่ต้องใช้อำนาจ ทั้งประจักษ์พยานและเอกสาร ข้อเสนอระบบไต่สวน - ควรกำหนดให้ศาลค้นหาความจริงมากกว่าคดีทั่วไป เพราะเป็นการพิสูจน์ความจริงของผู้ที่เป็นบุคคล สาธารณะ - ควรให้ศาลมีบทบาทในการสอบสวนและพิจารณาคดี มีอำนาจในการสืบพยานเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ความจริง	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
	พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา รองเลขาธิการ คณะกรรมการ การเลือกตั้ง ๖ มีนาคม ๒๕๖๐	มากที่สุด - ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไป ภาคเอกชน ชมรม สมาคม เป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ศาลได้ด้วยเพื่อต่อต้านการทุจริตในด้านต่างๆ - เสนอให้ศาลฎีกาตั้งคณะไต่สวนอิสระและมีความเป็นกลางทางการเมืองเพื่อทำหน้าที่ไต่สวนพยานหลักฐาน - การใช้ระบบไต่สวนจะมีปัญหาในการทำพยานหลักฐานเท็จ ควรมีกฎที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสารเท็จด้วย - เมื่อให้ศาลใช้ระบบไต่สวนเพื่อค้นหาความจริงในข้อหาไม่ควรมีถ้อยคำในลักษณะสันนิษฐานว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิด เช่นคำว่า “เชื่อว่า” เป็นต้น - เห็นด้วยกับการพิจารณาคดีทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยใช้ระบบไต่สวนเพราะทำให้ศาลมีอำนาจที่จะแสวงหาพยานหลักฐานได้เองเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงมากที่สุด และควรกำหนดให้ศาลมีส่วนในการค้นหาความจริงมากกว่าคดีทั่วไป เพราะเป็นการพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ที่เป็นบุคคลสาธารณะมี	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
		ผลประโยชน์กระทบต่อประเทศชาติโดยรวม	
มาตรา ๗ มาตรา ๗ ศาลมีอำนาจออกหมาย อาญาและหมายใด ๆ ตามที่ประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติ	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
มาตรา ๘ มาตรา ๘ ให้ประธานศาลฎีกา รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ และมีอำนาจออกข้อกำหนด เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ และข้อกำหนดอื่นเกี่ยวกับ การดำเนินคดีเพื่อใช้แก่การปฏิบัติงานของ ศาลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ข้อกำหนดตามวรรคหนึ่งเมื่อได้รับ	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระบวนพิจารณา ในศาลให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ไม่มีข้อกำหนดดังกล่าว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่ ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้			
หมวด ๑ หมวด ๑ บททั่วไป			

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๙ มาตรา ๙ ให้มีแผนกคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกระบวนการ พิจารณาของศาลตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานศาลฎีกา แต่งตั้งผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษา อาวุโสในศาลฎีกาจำนวนตามความเห็นสมควร เป็นผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา เพื่อปฏิบัติงานที่จำเป็นในระหว่างที่ยังไม่มี องค์คณะผู้พิพากษาตามมาตรา ๑๑ สำหรับคดีใดคดีหนึ่ง	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๐ ศาลมีอำนาจพิจารณา พิพากษาคดี ดังต่อไปนี้ (๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหา ว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะตามที่	นายธนเสกข์ เจริญชัย สิน ๒๗/๒ ม. ๔ ต.ทุ่งเสลี่ยม อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐	- ต้องการให้ลงโทษนักการเมืองที่กระทำความผิดทุกกรณี โดยเริ่มตั้งแต่การออกหาเสียงจนถึงการดำรงตำแหน่งทาง การเมืองหากพบความผิดเป็นที่ประจักษ์ และศาลตัดสิน เป็นที่สิ้นสุดแล้วว่ามี ความผิดจริงก็ควรลงโทษให้ตัดสิทธิ์ ห้ามลงเล่นการเมืองทุกประเภทตลอดชีวิต และไม่ควรมี	มาตรา ๑๐ ได้กำหนดให้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมี อำนาจพิจารณาคดีที่ผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรง

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่ง ในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจ ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย (๒) คดีที่คณะผู้ไต่สวนอิสระเห็นว่ กรรมการ ป.ป.ช. มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือ ใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย (๓) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหา บุคคลอื่นซึ่งมิใช่บุคคลตาม (๑) และ (๒) เป็นตุลาการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการ กระทำความผิดทางอาญาดตาม (๑) หรือ (๒) รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ		ใบเหลือง - การตัดสินใจคดีความขอให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเพียงฝ่ายเดียว ไม่ควรมอบให้เป็นหน้าที่ของ กกต. ที่ผ่านมา กกต. ขาดความชอบธรรม กกต.ควรมีหน้าที่เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องเบื้องต้นเท่านั้น แล้วส่งเรื่องไปยังศาลเพื่อดำเนินการ - ข้าราชการประจำโดยเฉพาะหัวหน้าส่วนราชการเกือบทุกกรมกอง ข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะปลัดกับนายกประจำหน่วยงานคอร์รัปชัน หาได้น้อยมากที่ไม่คอร์รัปชัน ดังนั้น ต้องปรับเปลี่ยนนิสัยกันให้ได้ โดยเฉพาะเด็กๆ ควรสอดแทรกหลักสูตรการศึกษา ส่วนข้าราชการต้องใช้บทลงโทษที่รุนแรง ถ้าไม่เริ่มดำเนินการปัญหาเดิมาก็คงไม่หมด - การลงโทษผู้บริหารสูงสุดของประเทศ และระดับเจ้ากระทรวง ควรปรับปรุงกฎหมายเสียใหม่ กรณีขายข้าวจีทูจี ซึ่งไม่มีการขายจริง ไม่มีข้าวส่งออกไปต่างประเทศเลยเกิดความเสียหายมากมาย และศาลตัดสินแล้วว่ามี ความผิดจริง ทั้งที่ดำรงตำแหน่งอยู่ มีข้าราชการผู้หวังดีมีหนังสือ บอกกล่าว ทักท้วง ขอให้ยับยั้ง แต่ผู้นำสูงสุดของ	ตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ที่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และบุคคลอื่นที่เป็นตุลาการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลดังกล่าว เพื่อกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ (๔) คดีที่บุคคลตาม (๑) จงใจไม่ยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือจงใจยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และ มีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดง ที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน.	สัมมนาอนุ ประชาสัมพันธ์ฯ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐	ประเทศไม่สนใจ ไม่เชื่อฟังคำทักท้วง ประหนึ่งว่าสมรู้ร่วม คิดช้อโกงประเทศชาติ และศาลตัดสินให้ชดใช้ค่าเสียหาย เพียง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ แต่คนที่ถูกปรับมากคือข้าราชการ ประจำ และคนเหล่านี้กำลังขอลดหย่อนผ่อนโทษลงอีก ซึ่งไม่น่าจะได้ แต่ถ้าได้คงมีนอกมีในอย่างมหาศาลแน่นอน - ควรออกกฎหมายให้ดำเนินคดีผู้บริหารสูงสุดของ ประเทศมีความผิดต้องชดใช้ค่าเสียหายไม่น้อยกว่า ๖๕ - ๗๐ เปอร์เซ็นต์ พร้อมทั้งดำเนินคดีอาญาโดยจำคุกไม่น้อย กว่า ๒๕ - ๓๐ ปี - บุคคลที่เป็นตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุนควรให้พิจารณาคดี ในศาลเดียวกัน เพราะจะได้แสดงพยานหลักฐานในครั้ง เดียวเพื่อให้คดีเสร็จในคราวเดียวกัน โดยไม่ต้องแยก พิจารณาต่างหากในศาลอื่นอันอาจทำให้เสียเวลามากขึ้น - ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดควรจะให้ พิจารณาโดยศาลเดียวกัน แม้ว่าในภายหลังผู้กระทำ ความผิดที่เป็นตัวการเสียชีวิต ก็ควรให้ศาลฎีกาพิจารณา พิพากษาต่อไปจนเสร็จคดี หากไม่พิจารณาศาลเดียวกัน จะกลายเป็นสองมาตรฐาน	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
		- กฎหมายได้กำหนดให้ดำเนินคดีในศาลฎีกา ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ และได้นำหลักการเดียวกันมาใช้ในการดำเนินคดี ทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐด้วย โดย เจตนารมณ์ของหลักการก็เพื่อให้การพิจารณาความรับผิด และโทษของผู้ที่กระทำผิดทุกคนได้รับการพิจารณา พิพากษาโดยองค์คณะผู้พิพากษาเดียวกัน เพราะความรับผิดและโทษของผู้ใช้และผู้สนับสนุนจะยึดโยงกับความรับผิดและโทษของผู้ลงมือกระทำความผิด นอกจากนี้ หากยอมให้มีการพิจารณาพิพากษาโดยศาลแต่คนละศาลซึ่ง อาจใช้วิธีพิจารณาต่างกันอาจเกิดผลคำพิพากษาที่ขัดแย้ง กันหรือมีข้อโต้แย้งในเรื่องความเสมอภาคได้ - หากมีการพิจารณาคดีของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง รวมทั้งผู้ใช้ และผู้สนับสนุนถ้าแยกกันจะทำให้เกิดความ ลึกล้นในผลแห่งคดี เนื่องจากเป็นการกระทำความผิดใน คราวเดียวกัน ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานเป็นชุด เดียวกัน และเพื่อให้การวินิจฉัยตัดสินคดีแก่ผู้กระทำ ความผิดทุกคนที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จในคราวเดียวกัน - การทุจริตประพฤติมิชอบเป็นการกระทำที่มีการร่วมกัน กระทำความผิดโดยแบ่งหน้าที่กันทำอย่างเป็นขั้นเป็นตอน	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
	พันตำรวจเอกจรูญวิทย์ ภุมมา รองเลขาธิการ คณะกรรมการ	ซึ่งถือเป็นเหตุลักษณะคดี มีใช้ลักษณะส่วนตัว การ พิจารณาโดยศาลเดียวกัน จะทำให้เกิดความรวดเร็วและ เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย “ความผิดลักษณะเดียวกัน ควร พิจารณาโดยศาลเดียวกัน” นอกจากนี้ ยังสามารถอุทธรณ์ คำพิพากษาต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตามร่างมาตรา ๖๒ อยู่แล้ว - ควรใช้ศาลอาญาในการพิจารณาคดีของผู้ใช้หรือ ผู้สนับสนุน เนื่องจากความรับผิดชอบของนักรการเมืองมากกว่า บุคคลธรรมดาเพราะสถานะตำแหน่งหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ ผลประโยชน์ของประเทศชาติ และนักรการเมืองทุจริต จะต้องรับผิดชอบทั้งทางอาญาและทางการเมือง - กรณีรื้อรอยผิดปกติก็น่าควรคำนึงถึงทุนทรัพย์หรือทรัพย์สิน ที่ยึดตกเป็นของแผ่นดินหากเป็นจำนวนไม่สูงนัก เช่น ไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท หรือ ๒๐ ล้านบาท ก็น่าจะมี บทบัญญัติเป็นข้อจำกัดการอุทธรณ์ไว้บ้าง - ควรพิจารณาในศาลเดียวกันเพราะจะได้แสดง พยานหลักฐานในครั้งเดียวเพื่อให้คดีเสร็จไปในคราว เดียวกันโดยไม่ต้องแยกไปดำเนินกระบวนการพิจารณา	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
	การเลือกตั้ง ๖ มีนาคม ๒๕๖๐	ต่างหากในศาลอื่น อันอาจทำให้เสียเวลามากขึ้น	
มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๑ เมื่อมีการยื่นฟ้องคดีต่อศาล ให้ประธานศาลฎีกาเรียกประชุมใหญ่ ศาลฎีกาโดยเร็ว เพื่อเลือกผู้พิพากษา ในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า ผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโส ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษา ศาลฎีกาจำนวนเก้าคน เป็นองค์คณะ ผู้พิพากษา โดยให้เลือกเป็นรายคดี ในกรณีมีเหตุสมควร ผู้พิพากษาคนใด อาจขอลอนตัวจากการได้รับเลือกเป็น องค์คณะผู้พิพากษาได้ โดยให้แถลง ต่อที่ประชุมใหญ่ก่อนการลงคะแนน และ ให้ที่ประชุมใหญ่ลงมติว่าจะให้มีการลอนตัว หรือไม่ มติของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นที่สุด การเลือกองค์คณะผู้พิพากษาแต่ละคดี ให้ใช้วิธีการลงคะแนนลับ ให้ผู้พิพากษา	สัมมนาอนุ ประชาสัมพันธ์ฯ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐	- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่าจำนวนผู้พิพากษาที่เหมาะสม ได้แก่ ๕ คน ๗ คน ๙ คน และกี่คนก็ได้ ซึ่งจำนวน ๗ คน มีการเสนอมากที่สุด เพราะเหมือนองค์กรอิสระ - ควรมีกฎหมายให้ศาลฎีกาออกข้อกำหนดศาลฎีกาว่าคดี ประเภทใดควรมีผู้พิพากษากี่คน และคดีประเภทใดจึงจะ สามารถอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ ไม่ควรให้มี การอุทธรณ์ได้ทุกคดี - จำนวนองค์คณะผู้พิพากษาที่เหมาะสมน่าจะขึ้นกับการ ตั้งองค์คณะให้เหมาะกับการนำระบบไต่สวนมาใช้ว่าจะ ออกแบบอย่างไร เช่น ประเทศฝรั่งเศส ระบบการ พิจารณาคดีอาญากับรัฐมนตรี จะมีศาลพิเศษเฉพาะและ จัดให้มีองค์คณะไต่สวนมูลฟ้องและองค์คณะไต่สวนแยก ต่างหากจากองค์คณะของศาลที่จะทำหน้าที่พิจารณา พิพากษาคดีในชั้นตอนสุดท้าย และให้สิทธิคู่ความอุทธรณ์ ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้เช่นเดียวกับประเทศไทย - จำนวนขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของคดีโดยจะไปกำหนด รายละเอียดในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ทั้งนี้ คดีที่	มาตรา ๑๑ ได้กำหนดให้มี จำนวนองค์คณะผู้พิพากษาที่ เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกคดี คือจำนวน ๙ คน แต่ในกรณีที่ ผู้พิพากษาในองค์คณะพ้นจาก หน้าที่ตามมาตรา ๑๒ หรือมี เหตุสุดวิสัยทำให้ผู้พิพากษา ผู้นั้นไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ถือว่าผู้พิพากษาที่มีอยู่เป็น องค์คณะต่อไปได้ เว้นแต่ องค์คณะเหลือไม่ถึง ๗ คน หรือประธานศาลฎีกาเห็นเป็น การสมควรเพื่อประโยชน์แห่ง ความยุติธรรม ให้เลือก ผู้พิพากษาเข้ามาแทนที่ให้ ครบจำนวนได้ เพื่อให้ศาล สามารถพิจารณาคดีได้อย่าง

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบจำนวนที่จะเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษาสำหรับคดี ถ้ามีผู้ได้รับคะแนนเท่ากันในระดับใดอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกินจำนวนดังกล่าว ให้ประธานศาลฎีกาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก ผู้พิพากษาซึ่งได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษามีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีจนกว่าจะสิ้นสุดหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีนั้น ห้ามมิให้มีคำสั่งให้ผู้พิพากษานั้นไปทำงานที่อื่นนอกศาลฎีกา ในกรณีที่ผู้พิพากษาใดในองค์คณะพ้นจากหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ หรือมีเหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอันอันมิอาจก้าวล่วงได้ทำให้ผู้พิพากษานั้นไม่สามารถ		มีความซับซ้อนอาจเป็นไปได้ที่องค์คณะที่พิจารณาพิพากษาคดีในชั้นต้นและชั้นอุทธรณ์จะมีจำนวน ๙ คนเท่ากัน ซึ่งก็ไม่ใช่เรื่องผิดหลักการ เพราะรัฐธรรมนูญกำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ต้องเลือกองค์คณะพิจารณาอุทธรณ์จากกลุ่มของผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงกว่าองค์คณะที่พิจารณาคดีในชั้นต้นอยู่แล้ว - ควรพิจารณาจากรายละเอียดของในแต่ละประเภทคดีว่ามีความซับซ้อน หรือยากง่ายเพียงใด ดังนั้น จึงไม่ควรกำหนดจำนวนองค์คณะให้ตายตัว แต่ควรกำหนดไว้อย่างกว้างๆ เพื่อปรับใช้ให้เหมาะสมในแต่ละคดี - องค์คณะของศาลชั้นต้น ควรมีผู้พิพากษา ๓ - ๕ คน โดยใช้ระบบเลือกองค์คณะผู้พิพากษาและองค์คณะผู้พิพากษาสำรอง โดยอนุโลมตามร่างมาตรา ๑๔ และร่างมาตรา ๑๖ เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรอบคอบและเป็นธรรมกับทุกฝ่ายมากยิ่งขึ้น องค์คณะผู้พิพากษาสำรอง - เห็นด้วยกับการมีองค์คณะผู้พิพากษาสำรอง เพื่อให้การพิจารณาคดีเป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่สะดุดทำให้การดำเนินคดีเป็นไปอย่างรวดเร็ว	ต่อเนื่อง โดยมีได้กำหนดให้มีผู้พิพากษาสำรอง เนื่องจากขัดกับหลักการที่ให้มีการตั้งองค์คณะผู้พิพากษาเป็นรายคดี เพื่อมิให้ทราบตัวผู้พิพากษาล่วงหน้า

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามข้อกำหนดของประธาน ศาลฎีกา ให้ถือว่าผู้พิพากษาเท่าที่มีอยู่เป็น องค์คณะผู้พิพากษาต่อไปได้ เว้นแต่ ผู้พิพากษาในองค์คณะเหลือไม่ถึงเจ็ดคน ในกรณีที่ผู้พิพากษาในองค์คณะเหลือไม่ถึง เจ็ดคน หรือในกรณีที่ประธานศาลฎีกา เห็นเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์แห่ง ความยุติธรรม ให้ดำเนินการเลือกผู้พิพากษา เข้ามาแทนที่ให้ครบจำนวนตามหลักเกณฑ์ และวิธีการตามวรรคหนึ่ง โดยผู้พิพากษาซึ่ง ได้รับเลือกนั้น ให้มีอำนาจเช่นเดียวกับ ผู้พิพากษาอื่นในองค์คณะที่ตนเข้าแทนที่ และสามารถตรวจสำนวนและ ลงลายมือชื่อในคำพิพากษาได้ การเปลี่ยนแปลงสถานะของผู้พิพากษา ในศาลฎีกาซึ่งได้รับเลือกเป็นองค์คณะ ผู้พิพากษาไปเป็นผู้พิพากษาอาวุโส ในศาลฎีกา ไม่กระทบกระเทือนถึง การที่ผู้นั้นจะปฏิบัติหน้าที่เป็นองค์คณะ		- การตั้งผู้พิพากษาสำรองเพื่อผ่อนคลายนบทบัญญัติเดิมที่ กำหนดให้องค์คณะต้องนั่งพิจารณาครบบองค์คณะทุกคน ทุกนัด แต่ในทางปฏิบัติบางครั้งเป็นอุปสรรคเพราะอาจมี เหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นแก่องค์คณะคนใดคนหนึ่ง การมีองค์ คณะสำรองตามร่างดังกล่าวจะยุ่งยากมาก หากมีการ แก้ไขให้องค์คณะพิจารณาคดีได้ โดยให้มีผู้พิพากษาองค์ คณะเพียง ๗๕ - ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนผู้พิพากษา ทั้งหมด ก็สามารถพิจารณาคดีต่อไปได้ น่าจะเป็นการผ่อน คลายแก้ไขปัญหาความตึงเครียดของบทบัญญัติเดิมได้ - ขอให้องค์คณะผู้พิพากษาสำรองทำหน้าที่คล้ายๆ กับ ตุลาการผู้แถลงคดีในศาลปกครอง - แนวคิดผู้พิพากษาสำรองนั้น กำหนดขึ้นเพื่อไม่ให้เกิด ความล่าช้าในการพิจารณาพิพากษาคดี หากเกิดเหตุ สุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันมีอาจก้าวล่วงได้ ทำให้องค์ คณะผู้พิพากษาไม่สามารถนั่งพิจารณาหรือทำคำพิพากษา ครบองค์คณะได้ ซึ่งตามกฎหมายปัจจุบันเมื่อเกิดเหตุ ดังกล่าวจะต้องมีการเลื่อนคดีหรือให้ที่ประชุมใหญ่ศาล ฎีกาเลือกองค์คณะผู้พิพากษาขึ้นมาแทนที่องค์คณะผู้ พิพากษาเดิมแต่การมีผู้พิพากษาสำรองหากเกิด	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ผู้พิพากษาต่อไป ผู้พิพากษาซึ่งร่วมประชุมใหญ่ตาม วรรคหนึ่ง องค์คณะผู้พิพากษาซึ่งได้รับเลือก ในการประชุมดังกล่าว ตลอดจนบุคคลซึ่ง องค์คณะผู้พิพากษามอบหมายให้ปฏิบัติ หน้าที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุม หรือ ค่าตอบแทน แล้วแต่กรณี ตามระเบียบที่ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด		เหตุขัดข้องในการพิจารณาหรือพิพากษาคดี ก็สามารถนั่ง พิจารณาหรือทำคำพิพากษาได้ทันทีโดยไม่ต้องเริ่ม กระบวนการเลือกโดยที่ประชุมใหญ่อีก ทั้งนี้ การที่ผู้ พิพากษาที่ไม่ได้นั่งพิจารณาคดีสามารถตรวจสอบและ ร่วมทำคำพิพากษาในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็น อื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้นั้นก็เป็นหลักการที่มีบัญญัติไว้ใน พระธรรมนูญศาลยุติธรรมด้วย - การกำหนดให้มืองค์คณะผู้พิพากษาสำรองในกรณีต่างๆ ตามที่ระบุไว้ในร่างมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ มีความ เหมาะสมและสอดคล้องกับกระบวนการพิจารณาคดีโดย ใช้ระบบไต่สวนเพื่อให้เกิดความรวดเร็วและทันต่อ เหตุการณ์ อีกทั้งการดำเนินคดีไม่หยุดชะงักลงเพื่อ ดำเนินการคัดเลือกผู้พิพากษาแทนที่ตามระบบเดิมที่ใช้อยู่ ในปัจจุบัน - ไม่เห็นด้วยกับการมีผู้พิพากษาสำรอง ควรให้ที่ประชุม ใหญ่ศาลฎีกาพิจารณาแต่งตั้งใหม่ หรือหากเกิดเหตุ สุดวิสัยหรือเหตุอื่นๆ ทำให้องค์คณะผู้พิพากษาไม่สามารถ พิจารณาพิพากษาได้ และขาดหายไปก็คนจำเป็นต้อง แต่งตั้งเพิ่มทดแทน	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
		- ไม่เห็นด้วยกับการมีผู้พิพากษาสำรอง ที่ให้สิทธิลงมติ และทำคำวินิจฉัยชี้ขาด แต่การกำหนดจำนวนองค์คณะผู้ พิพากษาให้มีจำนวนเพียงพอในกรณีที่เกิดเหตุสุดวิสัย อาจใช้มติสองในสามขององค์คณะผู้พิพากษา - เห็นด้วยกับการมีองค์คณะผู้พิพากษาสำรองเพื่อให้การ ดำเนินการพิจารณาคดีเป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่สะดุดทำให้ การดำเนินคดีเป็นไปอย่างรวดเร็ว	
มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๒ ผู้พิพากษาในองค์คณะ ผู้พิพากษาย่อมพ้นหน้าที่ในคดีเมื่อ (๑) พ้นจากการเป็นข้าราชการตุลาการ (๒) ได้รับพระบรมราชโองการโปรด เกล้าฯ ให้ไปดำรงตำแหน่งที่ศาลอื่น (๓) ถอนตัวเนื่องจากการคัดค้าน ผู้พิพากษา และองค์คณะผู้พิพากษามีคำสั่ง ยอมรับตามคำคัดค้านในมาตรา ๑๓ (๔) เมื่อได้รับอนุญาตจากที่ประชุมใหญ่ ศาลฎีกาให้ถอนตัวได้ กรณีมีเหตุสมควร	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๓ หากคู่ความฝ่ายใดประสงค์ จะคัดค้านผู้พิพากษาคนใดซึ่งได้รับเลือก เป็นผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษา เนื่องจากมีเหตุอันจะคัดค้านผู้พิพากษาได้ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลก่อนเริ่มการไต่สวน พยานหลักฐาน ในกรณีนี้ ให้องค์คณะ ผู้พิพากษาไต่สวนตามความเห็นสมควรแล้วมี คำสั่งยอมรับหรือยกคำคัดค้าน คำสั่งนี้ เป็นที่สุด และให้นำบทบัญญัติว่าด้วย การคัดค้านผู้พิพากษามาประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม การคัดค้านผู้พิพากษาจะกระทำมิได้ หากได้เริ่มการไต่สวนพยานหลักฐานไปแล้ว เว้นแต่ผู้คัดค้านสามารถแสดงต่อศาลได้ว่า มีเหตุสมควรที่ทำให้ไม่สามารถคัดค้านได้ก่อนนั้น	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๔ เว้นแต่ที่ประชุมใหญ่ จะกำหนดเป็นอย่างอื่น ให้ผู้พิพากษาซึ่งได้รับ คะแนนสูงสุดในการลงคะแนนตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม เป็นผู้พิพากษาเจ้าของสำนวน ถ้ามีผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเท่ากัน ให้ประธาน ศาลฎีกาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้พิพากษา เจ้าของสำนวน ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนมีอำนาจ ดำเนินการตามมติขององค์คณะผู้พิพากษา และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้พิพากษา ในองค์คณะผู้พิพากษาอีกสองคน มีอำนาจ ออกคำสั่งใด ๆ ที่มีได้เป็นการวินิจฉัยชี้ขาด คดีได้	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๕ ให้ศาลดำเนินกระบวนการ พิจารณาไต่สวนพยานหลักฐานต่อเนื่อง ติดต่อกันไปจนกว่าจะเสร็จการพิจารณา	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
เว้นแต่จะมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่น อันมีอาจก้าวล่วงได้			
มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๖ ถ้าอัยการสูงสุด หรือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. รวมทั้งบุคคล ที่เกี่ยวข้องในคดีเกรงว่าพยานหลักฐาน ที่อาจต้องอ้างอิงในภายหน้าจะสูญหายหรือ ยากแก่การนำมาไต่สวนในภายหลัง บุคคล ดังกล่าวอาจยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีการ ไต่สวนพยานหลักฐานนั้นไว้ทันทีได้ ในกรณีที่มีการยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ก่อนอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นฟ้อง ให้ผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา ตามมาตรา ๙ เป็นผู้พิจารณา ทั้งนี้ พยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวน พยานหลักฐานดังกล่าวให้รับฟังเป็น พยานหลักฐานได้	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๗ เมื่อศาลประทับฟ้อง ให้ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๐ (๑) กรรมการ ป.ป.ช. หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ไต่พันจากตำแหน่ง หรือ คำพิพากษานั้นมีผลให้ผู้ไต่พันจากตำแหน่ง ไม่ว่าจะมีการอุทธรณ์ตามหมวด ๖ อุทธรณ์ หรือไม่ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ศาลมีคำพิพากษาหรือวันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๘ ในระหว่างพิจารณา ศาลมีอำนาจมอบหมายให้ผู้พิพากษาซึ่งปฏิบัติ หน้าที่ในศาลฎีกาทำหน้าที่ช่วยเหลือศาล ในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (๑) ตรวจสอบและรวบรวม พยานหลักฐานเพื่อให้ศาลใช้เป็นแนวทาง	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ในการพิจารณาคดี (๒) ดำเนินการและจัดทำรายงาน เกี่ยวกับคดีตามที่ศาลมีคำสั่ง (๓) ช่วยเหลือศาลในการบันทึกคำพยาน (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามบทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือ ตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ในการทำหน้าที่ช่วยเหลือนั้น หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาซึ่งปฏิบัติ หน้าที่ในศาลฎีกาให้เป็นไปตามที่กำหนด ในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา			
มาตรา ๑๙ มาตรา ๑๙ ระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือในกฎหมายอื่นที่บทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นำมาใช้บังคับ หรือในข้อกำหนดของประธาน	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ศาลฎีกา หรือตามที่ศาลกำหนด เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่ความมีคำขอ ศาลอาจยื่นหรือขยายได้ตามความจำเป็น และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ในกรณีที่มีข้อผิดพลาดหรือบกพร่อง ทางวิธีพิจารณาเกิดขึ้น ให้ศาลสั่งให้คู่ความ ซึ่งดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่ถูกต้อง ดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้องได้ภายใน ระยะเวลาและเงื่อนไขที่ศาลเห็นสมควร กำหนด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่ง ความยุติธรรม			
มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐ การทำคำสั่งที่เป็น การวินิจฉัยชี้ขาดหรือการพิพากษาคดี ให้ผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาทุกคน ทำความเห็นในการวินิจฉัยคดีเป็นหนังสือ โดยสังเขป พร้อมทั้งต้องแถลงด้วยวาจา ต่อที่ประชุม และให้ที่ประชุมปรึกษาหารือ	สัมมนาอนุ ประชาสัมพันธ์ฯ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐	- การทำความเห็นควรให้ผู้พิพากษาได้แสดงความคิดเห็น ในการวินิจฉัยก่อนมีการลงมติ - การทำคำวินิจฉัยส่วนตน จะช่วยให้องค์คณะผู้พิพากษา ทุกคนมีโอกาสปรึกษาหารือทั้งในปัญหาข้อกฎหมายและ ข้อเท็จจริงได้อย่างเต็มที่ ในทำนองเดียวกับการปรึกษาคดี ในคดีทั่วไปที่องค์คณะผู้พิพากษา ๓ คน ต้องปรึกษากัน เพราะการเมืองค์คณะก็เพื่อให้ช่วยกันทำงานเพื่อความ	มาตรานี้กำหนดให้ผู้พิพากษา ในองค์คณะทุกคนทำ ความเห็นในการวินิจฉัยคดี และแถลงด้วยวาจาต่อที่ ประชุมเพื่อให้ผู้พิพากษา แต่ละคนมีการพิจารณาและ แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ร่วมกันก่อนแล้วจึงลงมติโดยให้ถือมติตามเสียงข้างมาก ในการนี้ องค์กรคณะผู้พิพากษาอาจมอบหมายให้ผู้พิพากษาคนใดคนหนึ่งในองค์กรคณะผู้พิพากษาเป็นผู้จัดทำคำสั่งหรือคำพิพากษาตามมตินั้นก็ได้ ความเห็นในการวินิจฉัยคดีตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา คำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีหรือคำพิพากษาของศาล ให้เปิดเผยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา		รอบคอบ จากนั้นก็ทำคำวินิจฉัยส่วนตัว มีใช้ต่างคนต่างคิดตามลำพังและทำคำวินิจฉัยส่วนตัวมาอย่างโดดเดี่ยวแล้วมาโหวตนับคะแนนเสียงข้างมากกันเท่านั้น - บทบัญญัติที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่แตกต่างกันคือใช้เสียงข้างมากในการชี้ขาด และผู้พิพากษาในองค์กรคณะผู้พิพากษาทุกคนต้องทำความเข้าใจในการวินิจฉัยคดีส่วนตัวและแถลงต่อที่ประชุมก่อนลงมติ - ไม่ควรให้ผู้พิพากษาทำความเข้าใจส่วนตัวก่อนการทำคำพิพากษา เหมือนที่ศาลรัฐธรรมนูญทำเพราะศาลฎีกาเป็นศาลที่ใช้ดุลพินิจจากข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา ซึ่งแตกต่างจากศาลรัฐธรรมนูญที่เป็นการวิเคราะห์หลักกฎหมาย	และละเอียด รอบคอบแล้วให้ที่ประชุมปรึกษาหารือร่วมกันก่อนลงมติโดยถือเสียงข้างมาก

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๑ คำสั่งที่เป็นการวินิจฉัย ชี้ขาดคดีหรือคำพิพากษาของศาล อย่างน้อย ต้องประกอบด้วย (๑) ชื่อคู่ความทุกฝ่าย (๒) เรื่องที่ถูกกล่าวหา (๓) ข้อกล่าวหาและคำให้การ (๔) ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา (๕) เหตุผลในการวินิจฉัยทั้งในปัญหา ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย (๖) บทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้น อ้างอิง (๗) คำวินิจฉัยคดี รวมทั้งการดำเนินการ เกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง ถ้ามี	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๒ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้อง จับกุมหรือคุมขังผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลย เนื่องจากมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะ	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อ ว่าผู้นั้นจะหลบหนีหรือจะไปยุ่งเหยิง กับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตราย ประการอื่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะผู้ไต่สวนอิสระหรืออัยการสูงสุดอาจ ร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลออกหมายจับหรือ หมายขังผู้นั้นได้ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีแล้ว ไม่ว่าจะม ีการคุมขังจำเลยมาก่อนหรือไม่ ให้องค์คณะ ผู้พิพากษาพิจารณาถึงเหตุอันควรคุมขัง จำเลยและมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรหรือ ปล่อยชั่วคราวจำเลยนั้นได้			
หมวด ๒ หมวด ๒ การดำเนินคดีอาญา	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๓ ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ได้แก่ (๑) อัยการสูงสุด (๒) คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตกำหนด	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๔ ในการฟ้องคดีอาญา สำหรับการกระทำความผิดเป็นกรรมเดียวผิด ต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่ง อยู่ในอำนาจของศาล ให้ศาลรับพิจารณา พิพากษาขอหาความผิดบทอื่นไว้ด้วย ในกรณีที่พบว่าศาลอื่นรับฟ้องคดีในข้อหา ความผิดอาญาบทอื่นจากการกระทำความผิด กรรมเดียวกับการกระทำความผิดตามที่มี	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
การยื่นฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ ให้องค์คณะผู้พิพากษาแจ้งไปยัง ศาลอื่นที่รับฟ้องดังกล่าวเพื่อให้โอนคดีดังกล่าว มายังศาลต่อไป หรือศาลอื่นจะขอโอนคดี ดังกล่าวมายังศาลเองก็ได้ และให้ถือว่ากระบวนการ พิจารณาที่ได้ดำเนินการไปแล้วในศาลอื่นก่อนมี คำพิพากษาไม่เสียไป เว้นแต่องค์คณะ ผู้พิพากษาจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์ แห่งความยุติธรรม			
มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๕ ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือและมี ข้อความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีข้อความที่เป็นการกล่าวหาเกี่ยวกับการ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และต้องระบุ พฤติการณ์ที่กล่าวหาว่ากระทำความผิด พร้อมทั้งชี้ช่องพยานหลักฐานให้ชัดเจนเพียง	สัมมนาอนุ ประชาสัมพันธ์ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐	- การพิจารณาคดีลับหลังจำเลยจะทำให้พิจารณาคดีได้ ทันทีเมื่อพยานหลักฐานพร้อมหากนำมาใช้กับนักการเมือง น่าจะเป็นผลดี ทำให้ไม่กล้ากระทำความผิด - การสืบพยานลับหลังจำเลยจะกระทบต่อสิทธิของจำเลย ในการเผชิญหน้ากับพยานและสิทธิการถามค้านพยาน ซึ่ง เป็นหลักประกันที่สำคัญของจำเลยในกระบวนการ ยุติธรรม ตาม ป.วิ. อาญา มาตรา ๑๗๒ บัญญัติว่า “การ พิจารณาและสืบพยานต้องทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย” แต่กรณีจำเลยได้กระทำความผิดแล้วหลบหนียอมกระทบ ต่อกระบวนการยุติธรรมไม่อาจดำเนินต่อไปได้ ส่งผลต่อ	มาตรานี้เป็นการกำหนด หลักการว่าในวันฟ้องคดีต้องมี ตัวจำเลยมาศาล เพื่อให้จำเลย ใช้สิทธิในการต่อสู้คดีได้ แต่ได้ กำหนดข้อยกเว้นให้ศาล สามารถรับฟ้องและพิจารณา คดี โดยไม่มีตัวจำเลยได้ใน มาตรา ๒๖

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
พอที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาได้สวน ข้อเท็จจริงต่อไปได้ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖ ในวันยื่นฟ้อง ให้จำเลยมาหรือคุมตัวมาศาล และให้โจทก์ส่ง สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะผู้ไต่สวนอิสระ แล้วแต่กรณี พร้อมสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ต่อศาลเพื่อใช้เป็น หลักในการพิจารณาและรวมไว้ในสำนวน ทั้งนี้ ศาลอาจไต่สวนหาข้อเท็จจริงและ พยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร กรณีที่ศาลเห็นว่าฟ้องไม่ถูกต้อง ให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง การฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้อง		ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม หาก ไม่มีมาตรการดำเนินคดีกับผู้หลบหนี และยังไม่เกรงกลัว ต่อกฎหมายอาจเป็นการส่งเสริมให้ทำผิดมากขึ้น แม้ว่า การดำเนินคดีโดยไม่มีอายุความเมื่อเวลาผ่านไปนาน เท่าใด ความแม่นยำก็ยิ่งลดลง อาจกระทบต่อการเบิก ความในชั้นพิจารณาคดีและการรับฟังพยานหลักฐาน การ หลบหนีถือเป็นการสละสิทธิในการเผชิญหน้าและถามค้าน พยาน ดังนั้น การสืบพยานลับหลังน่าจะเป็นธรรมและ เหมาะสมกว่าไม่มีอายุความ - วันฟ้องไม่จำเป็นต้องนำตัวผู้ถูกกล่าวหา มาปรากฏตัวต่อ หน้าศาลที่ผ่านมาหลายคดีกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูล ความผิดและผู้ถูกชี้มูลความผิดหลบหนีไปทำให้คดีค้างอยู่ ในศาล ไม่สามารถดำเนินต่อไปได้กรณีที่จับผู้ถูกชี้มูล เพื่อส่งตัวฟ้องศาลเป็นสิทธิพิเศษมากกว่าการดำเนินคดี อาญาทั่วไปที่ต้องจับกุมผู้กระทำผิดเพื่อศาลพิจารณาให้ ประกันตัวอยู่แล้ว จึงเห็นว่าการพิจารณาคดีทุจริตแบบลับ หลังจำเลยแล้ว ต้องไม่มีอายุความด้วยซึ่งสอดคล้องกับ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตข้อ ๒๙	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
		- ควรเปิดโอกาสให้นักการเมืองได้ชี้แจงพร้อมส่งหลักฐานทางจดหมายหรือมอบหมายให้ทนายทำการแก้ต่างแทนได้ - การพิจารณาคดีทุจริตของนักการเมือง โดยใช้ระบบไต่สวนศาลต้องค้นหาความจริงให้สิ้นข้อสงสัย มีการสืบพยานเพิ่มเติมหรือดสืบพยานก็ได้ การพิจารณาคดีแบบลับหลังจำเลยจะไม่ทำให้สูญเสียความยุติธรรม เพราะไม่ได้ห้ามให้เข้ามา อีกทั้งการไม่มีอายุความทำให้เอาผิดจำเลยได้ตลอดเวลา ไม่เห็นด้วยที่ไม่มีตัวจำเลยในวันฟ้องศาลหรือวันพิจารณาคดี - เพราะสิทธิเสรีภาพในการแสดงข้อเท็จจริงไม่ปรากฏ - การดำเนินคดีอาญามีความมุ่งหมายเพื่อลงโทษอาญากับตัวจำเลยโดยตรงหากไม่มีตัวจำเลยมาศาลและดำเนินการพิจารณาลับหลังจำเลยโดยตลอด แต่สุดท้ายก็ทำอะไรไม่ได้เพราะไม่มีตัวจำเลยให้ลงโทษ ถือว่ากระบวนการพิจารณาที่ผ่านมาทั้งหมดเสียเปล่า จึงเห็นว่าในวันยื่นฟ้องอาจไม่จำเป็นต้องเอาตัวมาส่งที่ศาลทันที แต่กรณีศาลจะดำเนินการพิจารณาต่อไปจำเป็นต้องให้มีตัวจำเลยมาอยู่ในอำนาจศาลด้วย	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๖ ในการยื่นฟ้องคดีต่อศาล ให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา มาศาลในวันฟ้องคดี ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลและอัยการ สูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหลักฐาน แสดงต่อศาลว่าได้เคยมีการออกหมายจับ ผู้ถูกกล่าวหาแล้วแต่ยังไม่ได้ตัวมา ให้ศาล รับคำฟ้องไว้พิจารณาได้ แม้จะไม่ปรากฏ ผู้ถูกกล่าวหาต่อหน้าศาล การแจ้งตามวรรคหนึ่งถ้าได้ส่งหนังสือ ถึงผู้ถูกกล่าวหา ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตาม กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแล้ว ให้ถือว่าได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยชอบแล้ว เมื่อศาลรับคำฟ้องไว้พิจารณาตามวรรค หนึ่งแล้ว หรือในกรณีที่จำเลยหลบหนี ในระหว่างการพิจารณาของศาล มิให้นำ อายุความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๕ แห่ง	สัมมนาอนุ ประชาสัมพันธ์ฯ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐	- การดำเนินคดีโดยไม่มีอายุความทำให้ดำเนินคดีได้ ตลอดไปหากจำเลยหลบหนีต้องหลบหนีทั้งชีวิต หาก นำมาบังคับใช้กับนักการเมืองน่าจะเป็นผลดีทำให้เกิด ความเกรงกลัวมากขึ้น - การไม่นับอายุความ เป็นหลักการที่กำหนดในข้อ ๒๙ ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ดังนั้นการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ในร่างนี้จะแก้ปัญหาใน กรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหลบหนีตั้งแต่ก่อนฟ้อง คดีหรือหลังพิจารณาคดีได้ เพราะการพิจารณาและบังคับ โทษจะไม่เสียไปด้วยเหตุที่ผู้ต้องหาหลบหนี ส่วนการ หลบหนีในชั้นพิจารณาคดีคือหลังฟ้องคดีแต่ยังไม่มีคำ พิพากษานั้น ตามร่างนี้กำหนดให้แก้ปัญหาดังกล่าวให้ สืบพยานลับหลังได้ แต่ทั้งนี้ จะต้องแก้ไขหลักการฟ้องคดี ว่าต้องส่งตัวจำเลยพร้อมฟ้องด้วย - การไม่นับระยะเวลาหลบหนีในอายุนั้นเป็นไปตาม กฎหมายระหว่างประเทศที่ต้องปฏิบัติตามจะต้องเลือก ระหว่างการสืบพยานลับหลังกับการไม่นับระยะเวลา หลบหนีเข้าในอายุความ เพราะเป็นมาตรการที่นำมาใช้	เนื่องจากมาตรานี้กำหนด ข้อยกเว้นให้ศาลสามารถรับ ฟ้อง โดยไม่มีตัวผู้ถูกกล่าวหา มาศาลในวันฟ้องคดีได้ เพื่อให้ สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำ ความผิดที่หลบหนีได้ก่อน หมดอายุความฟ้องคดี ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดให้เมื่อ ศาลรับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้ว มิให้นำอายุความฟ้องคดีโดยมี ตัวผู้กระทำความผิดตาม มาตรา ๙๕ แห่งประมวล กฎหมายอาญา มาใช้กับกรณีนี้

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับแก่ การพิจารณาคดีนั้น		ควบคู่กันได้ดังปรากฏในกฎหมายวิธีพิจารณาคดีทุจริต และประพฤติมิชอบและตามร่างดังกล่าวนี้ - คดีทุจริตของนักการเมืองที่ไม่มีอายุความน่าจะเป็นธรรม และเหมาะสมมากกว่าการให้พิจารณาคดีลับหลังจำเลย - การไม่มีอายุความจะสอดคล้องกับอนุสัญญา สหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตข้อ ๒๙ ซึ่ง กำหนดให้รัฐภาคีต้องกำหนดอายุความสำหรับความผิดที่ กำหนดตามอนุสัญญาให้มีระยะเวลาสั้นหรืออายุ ความสะดุดหยุดลงในกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดได้ หลบหนีกระบวนการยุติธรรม ไม่เห็นด้วยกับคดีไม่มีอายุความ - เพราะขัดกับหลักการของกฎหมายทั่วไป และหากนาน ไปก็ยากที่จะทำการไต่สวนให้ได้ความจริงได้ - เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยให้ ได้รับความเป็นธรรม - ขอให้ขยายอายุความมากกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมาย อาญาเช่น ๒๐ ปี ขยายเป็น ๓๐ ปี - ในเยอรมัน และฝรั่งเศสจะใช้วิธีการในคดีใกล้หมดอายุ ความ หากพบเจอพยานหลักฐานที่จะดำเนินคดีแล้ว จะ	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
		ขอให้อายุความสะดุดหยุดลง แล้วเริ่มนับอายุความใหม่	
มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๗ ในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นฟ้องคดีโดยยังมีได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๒๖ เมื่อศาลได้ประทับรับฟ้องแล้ว และเป็นกรณีที่ศาลยังมิได้ออกหมายจับ ให้ศาลออกหมายจับและพิจารณาคดีต่อไปได้ โดยถือว่าจำเลยไม่ติดใจที่จะให้มีการพิจารณาต่อหน้าจำเลย แต่ไม่ตัดสิทธิจำเลยที่จะตั้งนายความมาดำเนินการแทนตนได้ โดยให้ศาลจดยุติการฟ้องไว้ และให้ศาลมีอำนาจดำเนินการพิจารณาและพิพากษาต่อไปได้โดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลย บทบัญญัติมาตรานี้ไม่เป็นการตัดสิทธิจำเลยที่จะมาศาลเพื่อต่อสู้คดีในเวลาใดก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษา แต่การมาศาลดังกล่าวไม่มีผลให้การไต่สวนและการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ได้ทำไปแล้วต้องเสียไป	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๘ ในคดีที่ศาลดำเนินกระบวนการ พิจารณาตามมาตรา ๒๗ และมีคำพิพากษา ว่าจำเลยกระทำความผิด ถ้าภายหลังจำเลยมี พยานหลักฐานใหม่ที่อาจทำให้ข้อเท็จจริง เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ จำเลยจะมา แสดงตนต่อศาลและยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้ แต่ต้องยื่นเสียภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาล มีคำพิพากษา และให้ศาลมีอำนาจสั่งรื้อฟื้น คดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้ตามที่เห็นสมควร การดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้น พิจารณาใหม่ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของ ประธานศาลฎีกา	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
มาตรา ๒๙ มาตรา ๒๙ เมื่อประทับฟ้องแล้ว ห้ามมิให้ศาลอนุญาตให้ถอนฟ้อง เว้นแต่ จะได้รับความหากไม่อนุญาตให้ถอนฟ้อง จะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรม	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๐ การพิจารณาและไต่สวนพยานหลักฐานให้กระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญ ให้ศาลมีคำสั่งให้พิจารณากลับเป็นการลับได้ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ เมื่อศาลเห็นเป็นการสมควร เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยไม่ชักช้า ศาลมีอำนาจไต่สวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยได้ ในกรณีดังต่อไปนี้ (๑) จำเลยไม่อาจมาฟังการไต่สวนพยานหลักฐานได้เนื่องจากความเจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ เมื่อจำเลยมีทนายและจำเลยได้รับอนุญาตจากศาลที่จะไม่มาฟังการพิจารณาและสืบพยาน (๒) จำเลยเป็นนิติบุคคลและศาลได้ออกหมายจับผู้จัดการหรือผู้แทนของ	สัมมนาอนุ ประชาสัมพันธ์ฯ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภูมิ มา รองเลขาธิการ คณะกรรมการ การเลือกตั้ง ๖ มีนาคม ๒๕๖๐	- การส่งตัวจำเลยพร้อมกับฟ้อง เพื่อให้ศาลมีโอกาสแจ้งวันนัดพิจารณาให้จำเลยทราบต่อหน้าจำเลย ซึ่งหากจำเลยทราบนัดโดยชอบแล้วไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาต่อไป โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้อง ก็จะเป็นพฤติการณ์ที่แจ้งชัดว่าจำเลยสละสิทธิที่จะให้มีการพิจารณาต่อหน้าตนเองแล้ว ทั้งนี้ หากใช้หลักการที่เป็นอยู่ในปัจจุบันว่าจะให้มีการฟ้องคดีโดยไม่ต้องส่งตัวจำเลยพร้อมฟ้อง และการกำหนดหลักการเพิ่มเติมให้มีการสืบพยานลับหลังได้ อาจมีข้อโต้แย้งในภายหลังได้ว่ายังไม่มีพฤติการณ์ที่แสดงออกให้เห็นว่าจำเลยสละสิทธิที่จะไม่เข้าร่วมพิจารณาแล้ว - การพิจารณาคดีลับหลังทำให้สามารถพิจารณาคดีได้ทันทีเมื่อพยานหลักฐานพร้อม แม้มิได้ตัวจำเลยมาศาล ส่วนการดำเนินคดีโดยไม่มีอายุความย่อมสามารถดำเนินคดีได้ทุกเมื่อโดยตลอดไปหากจำเลยจะหลบหนีต้องหลบหนีไปทั้งชีวิต ดังนั้น หากใช้ทั้ง ๒ หลัก มาดำเนินการกับนักการเมืองน่าจะเป็นผลดีในการที่จะทำให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่จะกระทำความผิดเกิด	มาตรา ๓๐ วรรคสอง เป็นกรณีที่ได้อำนาจไต่สวนลับหลังจำเลยได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด ส่วนกรณีที่มิได้ตัวจำเลยมาศาลในวันฟ้องคดีนั้น ได้กำหนดให้ศาลสามารถรับฟ้องและพิจารณาคดีลับหลังจำเลยได้ตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ แล้ว

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
นิติบุคคลนั้นแล้ว แต่ยังไม่จับตัวมาได้ (๓) จำเลยอยู่ในอำนาจศาลแล้วแต่ได้ หลบหนีไปและศาลได้ออกหมายจับแล้ว แต่ยังไม่จับตัวมาได้ (๔) ในระหว่างพิจารณาหรือไต่สวน ศาลมีคำสั่งให้จำเลยออกจากห้องพิจารณา เพราะเหตุขัดขวางการพิจารณา หรือจำเลย ออกไปจากห้องพิจารณาโดยไม่ได้รับอนุญาต จากศาล กรณีตาม (๓) ในกรณีที่ต้องมีการส่ง หนังสือ คำสั่ง หรือหมายอาญาของศาลให้ ส่งไปยังทนายความของจำเลยแทน		ความเกรงกลัวมากขึ้น ย่อมส่งผลดีกับประเทศโดยรวม	
มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๑ ในการดำเนินคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยซึ่งหลบหนีไป ในระหว่างได้รับการปล่อยชั่วคราวต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกิน	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และ ถ้าเป็นการหลบหนีไปในระหว่างการพิจารณาคดี ของศาล ไม่ว่าศาลจะมีคำสั่งจำคุกคดี หรือไม่ก็ตาม ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้มีหน้าที่ เกี่ยวข้องกับการติดตามหรือจับกุมจำเลย รายงานผลภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร ความผิดตามวรรคหนึ่งไม่ระงับไปเพราะ เหตุที่คดีของผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยนั้น มีการสั่งไม่ฟ้อง ยกฟ้อง จำคุกคดี หรือ ถอนฟ้อง			
มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๒ เมื่อได้มีคำสั่งประทับฟ้อง แล้วให้ศาลส่งสำเนาฟ้องแก่จำเลย และ นัดคู่ความมาศาลในวันพิจารณาครั้งแรก นับแต่วันที่จำเลยได้รับสำเนาฟ้อง ให้จำเลยมีสิทธิขอตรวจและขอคัดสำเนา เอกสารในสำนวนการไต่สวนของ คณะกรรมการ ป.ป.ช.	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ ในวันพิจารณา ครั้งแรก เมื่อจำเลยมาอยู่ต่อหน้าศาล และศาลเชื่อว่าเป็นจำเลยจริงให้อ่านและ อธิบายฟ้องให้ฟัง และถามว่าได้กระทำผิด จริงหรือไม่ จะให้การต่อสู้อย่างไรบ้าง คำให้การของจำเลยให้บันทึกไว้ ถ้าจำเลย ไม่ให้การก็ให้บันทึกไว้ และถ้าจำเลยให้การ ปฏิเสธหรือไม่ให้การ ก็ให้ศาลกำหนด วันตรวจพยานหลักฐานโดยให้โจทก์ และจำเลยทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน ในกรณีที่จำเลยมิได้มาศาลในวันพิจารณา ครั้งแรกไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ถือว่าจำเลยให้ การปฏิเสธ ในคดีที่จำเลยให้การรับสารภาพตาม ฟ้อง แม้ข้อหาที่จำเลยรับสารภาพนั้น กฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุก น้อยกว่าห้าปี หรือโทษสถานที่เบากว่านั้น ศาลอาจเรียกพยานหลักฐานมาไต่สวนต่อไป เพื่อทราบถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำ			

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
พยานวัตถุต่อศาลเพื่อให้อีกฝ่ายตรวจสอบ เว้นแต่องค์คณะผู้พิพากษาจะมีคำสั่งเป็น อย่างอื่น เนื่องจากสภาพและความจำเป็น แห่งพยานหลักฐานนั้น หลังจากนั้นให้ โจทก์จำเลยแถลงแนวทางการเสนอ พยานหลักฐานต่อองค์คณะผู้พิพากษา เพื่อประโยชน์ในการค้นหาความจริง แม้จำเลยจะมีได้ยื่นบัญชีระบุพยานตามมาตรา ๓๓ หรือมิได้ส่งพยานเอกสารและพยานวัตถุ ต่อศาลตามวรรคหนึ่ง เพราะเหตุที่จำเลย ไม่มาศาลและไม่มีทนายความ หรือ แม้โจทก์จำเลยจะมีได้มีการโต้แย้งพยานหลักฐาน ไว้ หรือมีการโต้แย้งพยานหลักฐานภายหลัง วันตรวจพยานหลักฐาน องค์คณะผู้พิพากษา จะไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เพิ่มเติมก็ได้			

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ต้องมีการไต่สวน ให้องค์คณะผู้พิพากษากำหนดวันเริ่มไต่สวน โดยให้แจ้งให้โจทก์จำเลยทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๖ ในการไต่สวนพยานบุคคล ไม่ว่าจะเป็นพยานที่คู่ความฝ่ายใดอ้าง หรือที่ศาลเรียกมาเอง ให้องค์คณะผู้พิพากษา สอบถามพยานบุคคลเอง โดยการแจ้งให้ พยานทราบประเด็นและข้อเท็จจริงที่จะ ไต่สวน แล้วให้พยานเบิกความในข้อนั้นโดย วิธีแถลงด้วยตนเองหรือตอบคำถามศาล ศาลอาจถามพยานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีแม้จะไม่มีคู่ความฝ่ายใด ยกขึ้นอ้างก็ตาม แล้วจึงอนุญาตให้คู่ความ ถามพยานเพิ่มเติม การถามพยานของศาลตามวรรคหนึ่ง จะใช้คำถามนำก็ได้	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
หลังจากคู่ความถนัดพยานตามวรรคหนึ่งแล้ว ห้ามมิให้คู่ความฝ่ายใดถนัดพยานอีก เว้นแต่ จะได้รับอนุญาตจากศาล			
มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๗ บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่นตามระเบียบที่ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตาม กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาล ยุติธรรมกำหนด (๑) พยานบุคคลที่ศาลเรียกมาเองตาม มาตรา ๓๖ (๒) บุคคลซึ่งมาให้ถ้อยคำและบุคคล หรือคณะบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๖ วรรคสามและวรรคสี่ (๓) ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ ศาลขอให้มาให้ความเห็นตามมาตรา ๓๘	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๘ ศาลอาจขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีได้ แต่ต้องแจ้งให้คู่ความทุกฝ่ายทราบและ ให้โอกาสคู่ความตามสมควร ในอันที่จะขอให้ เรียกผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญฝ่ายตนมา ให้ความเห็นโต้แย้งหรือเพิ่มเติมความเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
มาตรา ๓๙ มาตรา ๓๙ เมื่อการไต่สวน พยานหลักฐานเสร็จสิ้น โจทก์และจำเลยมีสิทธิ แถลงปิดคดีของตนภายในเวลาที่ศาลกำหนด แล้วให้องค์คณะผู้พิพากษามีคำพิพากษาและ ให้อ่านคำพิพากษาในศาลโดยเปิดเผยภายใน เจ็ดวันนับแต่วันเสร็จการพิจารณา ถ้ามีเหตุ สมควรจะเลื่อนการอ่านไปก่อนก็ได้แต่ต้อง ไม่เกินสิบสี่วันและต้องบันทึกเหตุนั้นไว้	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ในกรณีที่ศาลนัดฟังคำพิพากษาหรือ คำสั่งตามวรรคหนึ่ง แต่จำเลยที่ทราบนัด โดยชอบแล้วไม่มาฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ศาลอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งลับหลัง จำเลยได้ และให้ถือว่าจำเลยได้ฟัง คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นแล้ว ในการพิจารณาและสืบพยานลับหลัง จำเลยตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง เมื่อศาลนัด ฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ปิดประกาศแจ้ง การนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ปรากฏตามหลักฐานทาง ทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียน ราษฎรของจำเลย หรือวิธีการอื่นใดตามที่ ศาลเห็นสมควร และให้ถือว่าจำเลยทราบนัด โดยชอบแล้ว			

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๐ ให้ถือว่าพยานบุคคล ในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้เป็นพยานที่อาจได้รับการ คุ้มครองตามมาตรการพิเศษตามกฎหมาย ว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๑ การริบทรัพย์สิน ในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ ก็ตาม นอกจากศาลจะมีอำนาจริบทรัพย์สิน ตามกฎหมายที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบทรัพย์สินดังต่อไปนี้ด้วย เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็น เป็นใจด้วยในการกระทำความผิด (๑) ทรัพย์สินที่บุคคลได้ใช้หรือมีไว้ เพื่อใช้ในการกระทำความผิด (๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจ	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
คำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิดหรือจากการเป็นผู้ใช้ผู้สนับสนุน หรือผู้โฆษณาหรือประกาศให้ผู้อื่นกระทำความผิด (๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอน ด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) หรือ (๒) (๔) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ในกรณีที่ศาลจะมีคำสั่งริบทรัพย์สินตาม (๑) ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการกระทำความผิด รวมทั้งโอกาสที่จะนำทรัพย์สินนั้นไปใช้ในการกระทำความผิดอีก ในกรณีที่ศาลเห็นว่ามียุทธวิธีอื่นที่จะทำให้บุคคลไม่สามารถใช้ทรัพย์สินตาม (๑) ในการกระทำความผิดได้อีกต่อไป ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการตามวิธีการดังกล่าว			

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
แทนการริบทรัพย์สิน หากการดำเนินการตามวรรคสามไม่เป็นผล ศาลจะมีคำสั่งริบทรัพย์สินนั้นในภายหลังก็ได้			
มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๒ การดำเนินคดีตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ก็ตาม บรรดาทรัพย์สินดังต่อไปนี้ให้ริบเสียทั้งสิ้น เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้ รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด (๑) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจ คำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อจูงใจ ให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิง การกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ (๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจ คำนวณเป็นราคาเงินได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่ง	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
หน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรม หรือความผิดในลักษณะ เดียวกันตามกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตหรือตามกฎหมายอื่น (๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจ คำนวณเป็นราคาเงินได้ที่ได้ให้ ขอให้ หรือ รับว่าจะให้ เพื่อจูงใจบุคคลให้กระทำความผิด หรือเพื่อเป็นรางวัลในการที่บุคคลได้กระทำความ ผิด (๔) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจ คำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจาก การจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่ง ทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) หรือ (๓) (๕) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิด จากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)			

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๓ ในการพิพากษาคดีหรือ ภายหลังจากนั้น ถ้าความปรากฏแก่ศาลเอง หรือความปรากฏตามคำขอของโจทก์ว่า สิ่งที่ศาลจะสั่งรับหรือได้สั่งรับ โดยสภาพ ไม่สามารถส่งมอบได้ สูญหาย หรือไม่สามารถ ติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือ ได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือ การติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกิน สมควร หรือมีเหตุสมควรประการอื่น ศาลอาจกำหนดมูลค่าของสิ่งนั้นโดยคำนึงถึง ราคาท้องตลาดในวันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือ คำสั่ง และสั่งให้ผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่ง รับชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าดังกล่าว ภายในเวลาที่ศาลกำหนด การกำหนดมูลค่าตามวรรคหนึ่งในกรณี ที่มีการนำไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่นหรือ ในกรณีมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาแทนต่ำกว่า	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ราคาท้องตลาดของสิ่งที่ศาลสั่งริบในวันที่มี การจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น ให้ศาลกำหนด โดยคำนึงถึงสัดส่วนของทรัพย์สินที่มีการ รวมเข้าด้วยกันนั้น หรือมูลค่าของทรัพย์สินที่ ได้มาแทนสิ่งนั้น แล้วแต่กรณี ในการสั่งให้บุคคลชำระเงินตามวรรค หนึ่ง ศาลจะกำหนดให้ผู้นั้นชำระเงินทั้งหมด ในคราวเดียวหรือจะให้ผ่อนชำระก็ได้ โดย คำนึงถึงความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่กรณี และถ้าผู้นั้นไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนตาม จำนวนและภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดตาม อัตราที่ศาลกำหนด และให้ศาลมีอำนาจสั่ง ให้บังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลนั้น ได้ไม่เกินจำนวนเงินที่ยังค้างชำระ			

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
หมวด ๓ หมวด ๓ การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สิน ตกเป็นของแผ่นดิน	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๔ ในการพิจารณาพิพากษา คดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะเหตุร้ายผิดปกติ ให้นำบทบัญญัติใน หมวด ๒ การดำเนินคดีอาญา เว้นแต่มาตรา ๒๔ มาตรา ๓๒ วรรคสาม และวรรคสี่ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๕ คำร้องขอให้ทรัพย์สิน ตกเป็นของแผ่นดิน นอกจากจะต้องระบุ รายละเอียดเกี่ยวกับข้อกล่าวหาและ พฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหา ร่ำรวยผิดปกติแล้ว จะต้องระบุรายละเอียด เกี่ยวกับทรัพย์สินและสถานที่ตั้งของ ทรัพย์สินที่ขอให้ตกเป็นของแผ่นดิน ชื่อและที่อยู่ของผู้ครอบครองหรือมีชื่อเป็น เจ้าของกรรมสิทธิ์ในขณะยื่นคำร้องด้วย	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๖ เมื่อได้รับคำร้องขอให้ ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลประกาศ คำร้องดังกล่าวในที่เปิดเผยตามวิธีการ ในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา บุคคลภายนอกอาจร้องคัดค้านเข้ามา ในคดีได้ แต่ต้องกระทำก่อน ศาลมีคำพิพากษา	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๗ ผู้ใดกล่าวอ้างโต้แย้งว่า ทรัพย์สินที่ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดิน มิได้เกิดจากการร่ำรวยผิดปกติ ผู้นั้นมีภาระ การพิสูจน์ต่อศาล ถ้าผู้มีภาระการพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง ไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินที่ร้องขอให้ ตกเป็นของแผ่นดินมิได้เกิดจากการร่ำรวย ผิดปกติ ให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของ แผ่นดิน ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นคนวิกลจริต ไม่อยู่ในภาวะทำการพิสูจน์ต่อศาลได้ หรือ ผู้ที่กล่าวอ้างโต้แย้งเป็นทนายหาหรือผู้จัดการ มรดก ให้ศาลคำนึงถึงความสามารถในการ พิสูจน์ของบุคคลดังกล่าวและพิจารณา พิพากษาตามที่เห็นเป็นการยุติธรรม	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
หมวด ๔ หมวด ๔ การดำเนินคดีต่อกรรมการ ป.ป.ช. _____	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๘ ในกรณีที่มีการกล่าวหา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ว่ากรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือ ใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง และ ประธานรัฐสภาเห็นว่ามิเหตุอันควรสงสัยว่า มีการกระทำตามที่ถูกกล่าวหาและเสนอเรื่อง มายังประธานศาลฎีกา ให้ประธานศาลฎีกา พิจารณาดังคณะผู้ได้สวนอิสระตามมาตรา ๔๙ เพื่อดำเนินการไต่สวนหาข้อเท็จจริงและ ทำความเห็นเกี่ยวกับข้อกล่าวหาดังกล่าว	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๔๙ มาตรา ๔๙ ให้คณะผู้ไต่สวนอิสระ ที่ประธานศาลฎีกาแต่งตั้ง ประกอบด้วย บุคคลจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ที่คัดเลือกจาก ผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมือง และ มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ โดยให้ แต่งตั้งจากข้าราชการอัยการที่ดำรงตำแหน่ง ไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการ หรืออัยการอาวุโสที่ เคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการ มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีอย่างน้อยหนึ่งคน สำหรับจำนวนที่เหลือให้คัดเลือกจากบุคคล ผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๕๐ และ ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๑ ตามความเหมาะสมแห่งคดี	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๐ ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็น คณะผู้ไต่สวนอิสระต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย โดยการเกิดซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีในวัน แต่งตั้ง และต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ดังต่อไปนี้ด้วย (๑) รับราชการหรือเคยรับราชการ ในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี (๒) รับราชการหรือเคยรับราชการ ในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้า ส่วนราชการที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี (๓) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงาน อื่นของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือ รัฐวิสาหกิจมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี (๔) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทาง วิชาการเป็นที่ประจักษ์ (๕) เป็นหรือเคยเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ที่มีกฎหมายรับรองการประกอบวิชาชีพโดย ประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มาเป็นเวลาไม่น้อยกว่ายี่สิบปีนับถึงวันที่ได้รับ			

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
การเสนอชื่อและได้รับการรับรอง การประกอบวิชาชีพจากองค์กรวิชาชีพนั้น (๖) เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญและ ประสบการณ์ทางด้านการบริหาร การเงิน การคลัง การบัญชี หรือการบริหารกิจการ วิสาหกิจในระดับไม่ต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูง ของบริษัทมหาชนจำกัดมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี (๗) เคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) รวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี การนับระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับถึงวันที่ได้รับแต่งตั้ง			
มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๑ ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็น คณะผู้ไต่สวนอิสระต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ (๑) ตติยาเสพติดให้โทษ (๒) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็น บุคคลล้มละลายทุจริต	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
(๓) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือ นักบวช (๔) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิ เลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่ (๕) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ (๖) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิ สมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือ ถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและ ถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล (๘) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริต หรือประพฤติมิชอบในวงราชการ (๙) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของ ศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของ แผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้อง คำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะ			

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต (๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุด ว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือ กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิด ของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดย ทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการกักขังเงินที่เป็น การฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วย ยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันใน ความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในความผิดฐานฟอกเงิน (๑๑) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่า กระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง			

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
(๑๒) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (๑๓) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอการแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย (๑๔) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง (๑๕) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ใน			

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือ ความผิดลหุโทษ (๑๖) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการ การเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับ การแต่งตั้ง			
มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๒ ในการดำเนินการของ คณะผู้ไต่สวนอิสระ ให้คณะผู้ไต่สวนอิสระ มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต โดยอนุโลม	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๓ ผู้ไต่สวนอิสระจะได้รับ ค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
และคำตอบแทนอย่างอื่นตามที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกา			
มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๔ คณะผู้ไตสวนอิสระมี อำนาจสั่งให้กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหา แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเพื่อ ประกอบการไตสวนตามรายการ วิธีการ และ ภายในระยะเวลาที่คณะผู้ไตสวนอิสระ กำหนด โดยจะเรียกรายการทรัพย์สินและ หนี้สินที่ได้เคยยื่นไว้จากผู้ซึ่งเก็บรักษาเพื่อ นำมาเทียบเคียงดูด้วยก็ได้ ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งต้องไม่น้อยกว่า สามสิบวัน แต่ไม่เกินหกสิบวัน	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๕ เมื่อดำเนินการไต่สวนแล้ว เสร็จ ให้คณะผู้ไต่สวนอิสระดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (๑) ถ้าเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้สั่ง ยุติเรื่อง และให้คำสั่งดังกล่าวเป็นที่สุด (๒) ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาฝ่าฝืนหรือ ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม อย่างร้ายแรงให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อ วินิจฉัย (๓) ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีพฤติการณ์ ตามที่ถูกกล่าวหา และมีใช่เป็นกรณีตาม (๒) ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังอัยการสูงสุดเพื่อ ดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในการไต่สวนและดำเนินการตามวรรค หนึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบ วันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่กรณีที่มี เหตุจำเป็นให้ยื่นคำขอต่อประธานศาลฎีกา	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
เพื่อพิจารณาขยายระยะเวลาตามที่ เห็นสมควร ให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีอาญาตาม ความเห็นของคณะผู้ไต่สวนอิสระภายใน หกสิบวันนับแต่วันได้รับเรื่องตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ไม้อาจฟ้องคดีได้ก่อนพ้น ระยะเวลาตามวรรคสาม ให้อัยการสูงสุดยื่น คำร้องต่อศาลเพื่อขออนุญาตขยายระยะเวลา ฟ้องคดีออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวันนับแต่ วันครบกำหนด แต่ทั้งนี้ต้องฟ้องภายใน อายุความ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ การดำเนิน คดีอาญา และหมวด ๓ การดำเนินคดีร้องขอให้ ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน มาใช้บังคับ ในการดำเนินคดีตามหมวดนี้ด้วยโดยอนุโลม			

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
หมวด ๕ หมวด ๕ การดำเนินคดีเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สิน	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๖ ในกรณีที่ปรากฏว่ามี การกระทำความผิดเกี่ยวกับการที่บุคคลตาม มาตรา ๑๐ (๔) ผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือจงใจยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และ มีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดง ที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำเป็นคำร้องยื่นต่อ ศาลภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงมติว่ามีการกระทำนั้น	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
กรณีที่ไม่อาจยื่นคำร้องได้ก่อนพ้น ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขออนุญาต ขยายระยะเวลายื่นคำร้องออกไปได้อีกไม่เกิน สามสิบวันนับแต่วันครบกำหนด ในกรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. หรือ เจ้าหน้าที่ของ ป.ป.ช. เป็นผู้ถูกกล่าวหา อำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตาม วรรคหนึ่งให้เป็นอำนาจของหน่วยงานที่ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตกำหนดไว้			
มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๗ คำร้องตามมาตรา ๕๖ ต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับตำแหน่งของผู้นั้น บุคคลซึ่งผู้นั้นมีหน้าที่รับผิดชอบต้องยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ระยะเวลา ที่ต้องยื่น รวมทั้งข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับ การกระทำความผิดโดยชัดแจ้งพร้อมทั้งบัญชี	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผลการ ตรวจสอบและรายงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้ง มติและรายงานการประชุมของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ หน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรา ๕๖ วรรคสาม ด้วยโดยอนุโลม			
มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๘ การพิจารณาพิพากษาคดี ตามหมวดนี้ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ การดำเนินคดีอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีมีข้อขัดข้องในการดำเนินคดี ส่วนอาญาที่อาจทำให้การวินิจฉัยคดีล่าช้า ออกไป องค์กรผู้พิพากษาอาจมีคำสั่งให้แยก การดำเนินคดีในส่วนอาญาออกเป็นอีกคดีหนึ่ง แล้วดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีต่อไปได้	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
หมวด ๖ หมวด ๖ อุทธรณ์	สัมนานอนุ ประชาสัมพันธ์ฯ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐	- การอุทธรณ์ มีลักษณะเปิดกว้างให้อุทธรณ์ได้ทุกกรณี ทั้งที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๕ วรรคท้ายระบุว่า “หลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์และการวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ เป็นไปตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” แต่ร่างนี้มี ลักษณะเปิดกว้าง มิได้กำหนดหลักเกณฑ์อะไรเลย จึง เสนอให้จำกัดสิทธิอุทธรณ์บ้าง เช่น กรณีศาลพิพากษาว่า มีความผิดแต่ให้การลงโทษ หรือกรณีศาลลงโทษสถาน เบาให้จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือ ๕ ปี ห้ามอุทธรณ์ เป็นต้น - ส่วนในคดีสาขาหรือคดีข้อกั้นส่วน ขอเฉลี่ยทรัพย์ หรือ คำร้องขจัดทรัพย์ จะอุทธรณ์ได้หรือไม่ ขอให้ระบุให้ชัด แม้ ร่างนี้จะระบุว่าคำพิพากษาและคำสั่งในชั้นบังคับคดีให้ เป็นที่สุด ก็ควรระบุให้ชัดเพราะการร้องขจัดทรัพย์มีการ ดำเนินการไต่สวนคล้ายๆกับการดำเนินคดีใหม่และอาจมี ทุนทรัพย์จำนวนมากก็เป็นได้	ในหมวดนี้มีได้จำกัดเหตุใน การอุทธรณ์ เนื่องจากมาตรา ๑๙๕ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญ ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขของการ อุทธรณ์ไว้ ซึ่งต่างจากมาตรา ๒๗๘ วรรคสาม ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่ง กำหนดให้สามารถอุทธรณ์ได้ เฉพาะกรณีที่มีหลักฐานใหม่ ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริง เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ
มาตรา ๕๙ มาตรา ๕๙ คำพิพากษาของศาลให้ อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา	สัมนานอนุ ประชาสัมพันธ์ฯ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐	- เสนอให้มีการอุทธรณ์ ฎีกา (๓ ชั้น) ได้เหมือนศาลปกติ	เนื่องจากการพิจารณาคดีของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ต้องการการพิจารณาคดีที่มี ประสิทธิภาพและรวดเร็ว

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
			จึงกำหนดให้ผู้พิพากษาในชั้น ศาลฎีกาซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาล ฎีกาคัดเลือก ซึ่งมีความรู้และ ประสบการณ์สูงอยู่แล้วเป็น ผู้พิจารณา โดยให้มีการ อุทธรณ์เพียงครั้งเดียว เพื่อความรวดเร็ว
มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๐ ในกรณีที่จำเลยซึ่งไม่ได้ ถูกคุมขังเป็นผู้อุทธรณ์ จำเลยจะยื่นอุทธรณ์ ได้ต่อเมื่อแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะที่ ยื่นอุทธรณ์ มิฉะนั้นให้ศาลมีคำสั่งไม่รับ อุทธรณ์	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๑ คดีที่ไม่มีอุทธรณ์ คำพิพากษา ให้เป็นที่สุดตั้งแต่วันที่ได้อ่าน หรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาของศาล	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๒ การวินิจฉัยอุทธรณ์ของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ให้ดำเนินการโดยองค์คณะของศาลฎีกาซึ่งประกอบด้วยผู้พิพากษาจำนวนเก้าคน ซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือกจากผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา ซึ่งไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน โดยให้เลือกเป็นรายคดี คำวินิจฉัยอุทธรณ์ขององค์คณะให้ถือว่าเป็นคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ให้นำความในมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับแก่การดำเนินคดีชั้นอุทธรณ์ โดยอนุโลม	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๓ ในคดีเรื่องใด หากมีปัญหา ข้อกฎหมายที่ศาลฎีกาเคยวินิจฉัยไว้แตกต่างกัน ผู้พิพากษาคนหนึ่งคนใดในองค์คณะพิจารณา คดีนั้นหรือประธานแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาจะเสนอ ประธานศาลฎีกาเพื่อพิจารณาให้มีการวินิจฉัย ปัญหานั้นโดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้ เมื่อที่ประชุมใหญ่มีคำวินิจฉัยในเรื่องหรือ ประเด็นใดตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้องค์คณะ พิจารณาคดีวินิจฉัยหรือมีคำพิพากษาในเรื่อง หรือประเด็นนั้นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
หมวด ๗ หมวด ๗ การบังคับคดี	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๔ การบังคับให้เป็นไปตาม คำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีให้เป็นไปตาม ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา คำพิพากษาและคำสั่งในการบังคับคดี ตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๕ การบังคับคดีเอาแก่ ทรัพย์สินอื่นของบุคคลซึ่งต้องชำระเงินแทน มูลค่าสิ่งทีศาลสั่งริบหรือสั่งให้ตกเป็นของ แผ่นดิน ให้กระทำได้ภายในสิบปีนับแต่ วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด และให้อัยการ สูงสุดหรือสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีหน้าที่และอำนาจ ในการดำเนินการบังคับคดี โดยให้ร้องขอให้ ศาลออกหมายบังคับคดีและให้เจ้าพนักงาน	สัมมนาอนุ ประชาสัมพันธ์ฯ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐	- การบังคับคดี ควรเขียนให้ชัดเจน	ได้กำหนดหลักเกณฑ์ การบังคับคดีให้มีความชัดเจน ทั้งในเรื่องกระบวนการ ทรัพย์สิน และระยะเวลาในการ บังคับคดีไว้แล้ว

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
บังคับคดีของกรมบังคับคดีมีหน้าที่และ อำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินและขาย ทอดตลาดตามที่ได้รับแจ้งจากอัยการสูงสุด หรือสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ มิให้หน่วยงานของรัฐเรียกค่าฤชาธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายจากผู้ดำเนินการบังคับคดี การบังคับคดีตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้ แม้ว่าบุคคลซึ่งต้องชำระเงินแทนมูลค่า สิ่งที่ศาลสั่งริบถึงแก่ความตายไปแล้ว หากปรากฏว่าค่าพิพาทจนถึงที่สุดก่อนผู้นั้น ถึงแก่ความตาย			
มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๖ ในกรณีที่ศาลสั่ง ริบทรัพย์สินตามมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ ไปแล้ว หากปรากฏในภายหลังโดยคำร้อง ของเจ้าของที่แท้จริงว่า ผู้เป็นเจ้าของที่	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
แท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ถ้าทรัพย์สินนั้นยังคงมีอยู่ในความครอบครองของเจ้าพนักงานก็ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สินนั้นตามสภาพที่เป็นอยู่ คำร้องของเจ้าของที่แท้จริงนั้นจะต้องกระทำต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด ในกรณีที่ต้องมีการบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลซึ่งต้องชำระเงินตามมาตรา ๔๓ หากปรากฏโดยคำร้องของผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงในทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดว่าผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ก็ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สินนั้นตามสภาพที่เป็นอยู่ หากไม่อาจส่งคืนทรัพย์สินได้ให้คืนเป็นเงินแทนตามราคาที่เหมาะสมได้ในวันที่ยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือตามราคาที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น แล้วแต่กรณี			

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
คำร้องของเจ้าของที่แท้จริงเช่นว่านี้จะต้อง กระทำต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันยึดหรือ อายัดทรัพย์สินดังกล่าว			
บทเฉพาะกาล บทเฉพาะกาล _____	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	
มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๗ บทบัญญัติใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่หมวด ๖ อุตธรณ์ ไม่ใช่บังคับแก่ บรรดาคดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้ บังคับ และให้ใช้กฎหมายซึ่งใช้บังคับอยู่ใน วันที่ยื่นฟ้องนั้นบังคับแก่คดีดังกล่าวจนกว่า คดีจะถึงที่สุด	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น	-	

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๘ บรรดาพระราชกฤษฎีกา ระเบียบ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับ การดำเนินคดีหรือการพิจารณาพิพากษาคดี ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองที่ออกตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ใน วันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับ ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมี พระราชกฤษฎีกา ระเบียบ หรือข้อกำหนด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ใช้บังคับ	- ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ
ผู้รับสนองพระราชโองการ ..... นายกรัฐมนตรี			

คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (checklist)

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. โดยกำหนดให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา กำหนดจำนวนองค์คณะผู้พิพากษา วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์ และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ในคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เพื่อให้การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นไปโดยยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

เพื่อให้การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นไปโดยยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ อันเป็นมาตรการหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศ

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

มาตรา ๑๓๐ (๙) และมาตรา ๑๙๕ ของรัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อกำหนดให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา และรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับมาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

กรณียอมถือว่าเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และประเทศจะไม่มีกลไกในการดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง รวมทั้งขอบเขตและวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ไม่มีทางเลือกอื่น เนื่องจากรัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีกฎหมายนี้

(โปรดพลิก)

๑.๔ มาตรการที่บรรลุตฤประสงค์ของภารกิจคืออะไร

(๑) กำหนดให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา เพื่อทำหน้าที่เป็นศาลในการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเป็นการตัดอำนาจศาลอื่นในการรับพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าว

(๒) กำหนดให้มีองค์คณะผู้พิพากษา ซึ่งประกอบด้วยผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา และได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวน ๘ คน ทั้งในการพิจารณาคดีในชั้นต้นและชั้นอุทธรณ์ โดยเลือกเป็นรายคดี เพื่อป้องกันการแทรกแซงในการพิจารณาคดีขององค์คณะและทำให้การพิจารณาคดีเป็นไปโดยรอบคอบ

(๓) กำหนดเขตอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อให้ศาลสามารถพิจารณาพิพากษาคดีตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด และคดีที่มีความเกี่ยวข้องกับคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๔) กำหนดให้ใช้ระบบไต่สวนในการพิจารณาคดี เพื่อมิให้ศาลนำวิธีพิจารณาคดีในระบบกล่าวหาที่มีอยู่ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งเน้นขั้นตอนและกระบวนการในการต่อสู้คดีระหว่างคู่ความมาใช้ในการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งโดยลักษณะแห่งคดีเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ จึงจำเป็นต้องให้ศาลมีบทบาทในการทำหน้าที่ค้นหาและพิสูจน์ความจริงให้ปรากฏต่อสังคมและประชาชน

(๕) กำหนดให้มีการอุทธรณ์ เพื่อเป็นการประกันสิทธิให้แก่จำเลยในคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้สามารถยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้

(๖) กำหนดการดำเนินคดีอาญาโดยไม่มีตัวผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลย เพื่อให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้แม้ไม่มีตัวผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลย แต่มิได้ตัดสิทธิจำเลยที่จะตั้งทนายความดำเนินการแทนตนหรือที่จะมาศาลเพื่อต่อสู้คดีด้วยตนเองในภายหลัง นอกจากนี้ กำหนดให้มีสิทธิในการรื้อฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่หากมีเหตุผลเพียงพอด้วย

(๗) กำหนดวิธีพิจารณาคดีประเภทต่างๆ ที่เป็นคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อกำหนดรายละเอียดวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้เป็นการเฉพาะตามความเหมาะสมแห่งลักษณะและประเภทคดี เช่น การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินหรือการดำเนินคดีต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๘) กำหนดบทเฉพาะกาล รองรับคดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้วิธีพิจารณาคดีตามกฎหมายที่ใช้บังคับในวันที่ยื่นฟ้องยกเว้นการอุทธรณ์ และรองรับพระราชกฤษฎีกา ระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีหรือการพิจารณาพิพากษาคดีที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับเดิมที่บังคับอยู่ ให้ใช้บังคับต่อไปได้เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้

๑.๕ การกีดกันจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

มาตรการที่กำหนดขึ้นจะทำให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคัดสินคดีโดยยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

การพิจารณาและพิพากษาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีความยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสามารถพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมได้โดยไม่ชักช้า

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

(๑) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption , UNCAC) หมวด ๓ การกำหนดให้เป็นความผิดทางอาญาและการบังคับใช้กฎหมาย (ข้อ ๑๕ ถึงข้อ ๔๒) โดยเฉพาะในเรื่องเขตอำนาจศาลตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๒ แห่งอนุสัญญาดังกล่าว

(๒) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights, ICCPR) ข้อ ๑๔ สิทธิเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

มีผลดีต่อประเทศ เนื่องจากทำให้กระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีประสิทธิภาพและสามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับพันธกรณีตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี อันเป็นมาตรฐานสากล

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวก และการพิจารณาและพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงเป็นหน้าที่และอำนาจของศาลซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งมีความเป็นอิสระโดยตรง

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชน หรือไม่ อย่างไร

ไม่ควรทำร่วมกับเอกชนเนื่องจากเป็นภารกิจพื้นฐานในการอำนวยความสะดวกที่รัฐต้องดำเนินการเอง เว้นแต่เป็นการเรียกบุคคลหรือเอกชนมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารเพื่อเป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ไม่ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่น เนื่องจากการอำนวยความสะดวกโดยการพิจารณาตัดสินคดีนั้น ต้องทำโดยองค์กรที่มีความเป็นอิสระไม่ถูกแทรกแซงจากองค์กรอื่น เพื่อเป็นหลักประกันในการตัดสินคดีให้เกิดความยุติธรรม

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ เนื่องจากการพิจารณาพิพากษาคดีนั้นเป็นภารกิจพื้นฐานของรัฐส่วนกลางโดยแท้ มิได้เกี่ยวกับการตอบสนองความต้องการหรือการให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าทีหลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่องการอำนวยความสะดวกโดยการพิจารณาพิพากษาคดีตัดสินคดี

หน้าทีของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่อง.....

ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่อง.....

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่อง.....

แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่อง.....

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่อาจใช้มาตรการทางบริหารแต่เพียงอย่างเดียวได้ เพราะมาตรา ๑๓๐ (๙) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องจัดทำเป็นกฎหมาย

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

จะไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

มาตรา ๑๓๐ (๙) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้ตรากฎหมายนี้ขึ้น

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจาก การดำเนินการภายใต้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เกี่ยวกับการพิจารณาและพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งโดยลักษณะของคดีต้องมีวิธีพิจารณาที่เหมือนกันและครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ

ททยอยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก.....

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจาก มาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต้องจัดทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ และกรณีดังกล่าวไม่มีความจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องใด

มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด.....

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

เนื่องจากมาตรา ๑๓๐ (๙) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม

กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘) ส่งเสริม

ระบบผสม (ทั้งควบคุมและส่งเสริม)

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เนื่องจากการพิจารณาและพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีขึ้นภายหลังจากมีการกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดแล้ว จึงมีลักษณะตรวจสอบการกระทำที่เกิดขึ้น มิได้เป็นการดำเนินการในลักษณะป้องกันการกระทำความผิด

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

ไม่มี

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร มีความคุ้มค่าต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร

ไม่มี

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติอนุญาตหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่

ไม่มี

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่

ไม่มี

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่

ไม่มี มีเพียงการใช้ระบบองค์คณะผู้พิพากษา

มีความจำเป็นอย่างไร

เนื่องจากเป็นเรื่องที่ต้องการความรอบคอบและเป็นหลักประกันในการพิจารณาตัดสินคดีให้เป็นไปโดยยุติธรรม

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจเข้าช้ซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

ไม่มี

หากมีความเข้าซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

ไม่มี

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

ไม่มี

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

ไม่มี

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

การปฏิบัติหน้าที่ของศาลโดยองค์คณะผู้พิพากษามีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจตามที่มีการกำหนดไว้ในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา โทษทางปกครอง ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด เป็นมาตรการลงโทษสำหรับผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยที่หลบหนีในระหว่างได้รับการปล่อยชั่วคราว

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

เนื่องจากการหลบหนีคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองย่อมกระทบต่อการพิจารณาคดีของศาลและทำให้การพิสูจน์ความจริงในคดีที่มีการกล่าวหาล่าช้าออกไป

๔. ความเข้าซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไม่เข้าซ้อน เพราะร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้บัญญัติให้ยกเลิกกฎหมายนี้แล้ว

(๒) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ ไม่เข้าซ้อน เนื่องจากศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบไม่มีอำนาจรับพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้

๔.๒ กรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

มีการยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน ประชาชน

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนที่สามารถถูกกล่าวหาและดำเนินคดีในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจและสังคม

- เชิงบวก

เมื่อการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมย่อมทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศมีประสิทธิภาพและลดการทุจริตลง ซึ่งจะส่งผลดีต่อความน่าเชื่อถือในการลงทุนทางเศรษฐกิจและเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งในการพัฒนาประเทศ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน และประชาชนทุกภาคส่วน

- เชิงลบ

ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ไม่มี

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และสิทธิในทรัพย์สิน

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

เป็นการจำกัดเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การพิจารณาและพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นไปโดยยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นเพียงใด และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

เมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสามารถพิจารณาและพิพากษาคดีได้โดยยุติธรรมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ย่อมเป็นการป้องกันมิให้ผู้ดำรงตำแหน่ง

(โปรดพลิก)

ทางการเมืองกระทำการทุจริต และปราบปรามผู้กระทำความผิดโดยมีมาตรการทางอาญาและทรัพย์สิน เมื่อการทุจริตลดน้อยลงก็จะส่งผลดีต่อประชาชนและประเทศชาติ

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสามารถพิจารณาและพิพากษาคดีได้โดยยุติธรรมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ย่อมทำให้ประชาชนและสังคมตระหนักถึงการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศ โดยเมื่อการทุจริตลดลงย่อมจะส่งผลดีต่อความน่าเชื่อถือในการลงทุนและเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งในการพัฒนาประเทศ

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

ไม่มี

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อย เพียงใด

ไม่มี

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาได้มากน้อยเพียงใด

ไม่มี

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

ไม่มี

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

หากการพิจารณาและพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นไปโดยยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้รัฐสามารถติดตามทรัพย์สินที่มีขึ้นจากการกระทำความผิดที่ได้มีการกล่าวหาในคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

เมื่อศาลสามารถพิจารณาและพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้อย่างยุติธรรมและมีประสิทธิภาพตามที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญกำหนด ย่อมจะทำให้ประชาชนและสังคมตระหนักถึงการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมากขึ้น และทำให้รัฐสามารถลดการสูญเสียบประมาณจากการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี เนื่องจากเป็นหน้าที่ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะทำให้เมื่อศาลสามารถพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและทำให้ความจริงปรากฏ รัฐย่อมสามารถติดตามงบประมาณที่สูญเสียจากการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ นอกจากนี้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่ได้สร้างหรือกำหนดภาระหน้าที่แก่ประชาชน และไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างองค์กรซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้นเกินความจำเป็น

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

เป็นไปตามโครงสร้างองค์กรและกรอบอัตรากำลังของข้าราชการตุลาการในศาลฎีกา

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

องค์คณะผู้พิพากษาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปี โดยแยกเป็นงบดำเนินงานและงบลงทุน งบประมาณปกติของสำนักงานศาลยุติธรรม ในส่วนของศาลฎีกา

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณ หรือไม่ อย่างไร
ไม่มี

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

สำนักงานศาลยุติธรรมและสำนักงาน ป.ป.ช. สามารถสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

ในระหว่างการดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้จัดให้มีช่องทางในการเผยแพร่และรับฟังความเห็นจากประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยการเผยแพร่ในเว็บไซต์ และการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นของประชาชนในระดับพื้นที่

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร
ไม่มี

(โปรดพลิก)

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

การดำเนินการของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่กระทบต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เนื่องจากหากเป็นคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้วต้องฟ้องหรือยื่นเรื่องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเท่านั้น เขตอำนาจของศาลทั้งสองจึงไม่ซ้ำซ้อนกัน

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

เนื่องจากการพิจารณาและพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องกระทำโดยองค์กรที่มีความเป็นอิสระ และปราศจากการแทรกแซงจากองค์กรอื่น จึงไม่จำเป็นต้องมีการร่วมดำเนินการกับหน่วยงานอื่น

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมายได้แก่

ประธานศาลฎีกา

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจากเป็นผู้ดำรงตำแหน่งสูงสุดในศาลฎีกา ซึ่งแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นแผนกหนึ่งในศาลฎีกา

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เวลาในการดำเนินการเท่าใด

(๑) เมื่อมีการยื่นฟ้องคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือยื่นอุทธรณ์คดี ให้ประธานศาลฎีกาเรียกประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยเร็ว เพื่อเลือกองค์คณะผู้พิพากษา หรือองค์คณะของศาลฎีกาพิจารณาอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี

(๒) ให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาไต่สวนพยานหลักฐานต่อเนื่องติดต่อกันไปจนกว่าจะเสร็จการพิจารณา

(๓) ให้ศาลกำหนดวันตรวจพยานหลักฐานโดยให้คู่ความทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า

๑๔ วัน

(๔) การยื่นบัญชีระบุงบประมาณต่อศาลให้ยื่นก่อนวันพิจารณาตรวจพยานหลักฐาน ไม่น้อยกว่า ๗ วัน

(๕) ให้องค์คณะผู้พิพากษากำหนดวันเริ่มไต่สวนโดยแจ้งให้คู่ความทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า ๗ วัน

(๖) ให้องค์คณะผู้พิพากษามีคำพิพากษาและให้อ่านคำพิพากษาในศาลโดยเปิดเผย ภายใน ๗ วันนับแต่วันเสร็จการพิจารณา ถ้ามีเหตุสมควรจะเลื่อนให้เลื่อนได้แต่ไม่เกิน ๑๔ วัน

(๗) การสั่งให้กรรมการ ป.ป.ช. แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามที่ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน แต่ไม่เกิน ๖๐ วัน

(๘) ให้คณะผู้ไต่สวนอิสระดำเนินการไต่สวนและดำเนินการตามที่กำหนด ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นให้ขยายระยะเวลาตามที่เห็นสมควร

(๙) ให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีอาญาตามความเห็นของคณะผู้ไต่สวนอิสระภายใน ๖๐ วันที่ นับแต่วันได้รับเรื่อง และอาจขออนุญาตศาลขยายระยะเวลาฟ้องคดีออกไปอีกไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันครบกำหนด แต่ทั้งนี้ต้องฟ้องภายในอายุความ

(๑๐) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงมติว่ามีกรกระทำนั้น และอาจขออนุญาตศาลขยายระยะเวลายื่นคำร้องออกไปได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันครบกำหนด

(๑๑) การอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้อุทธรณ์ได้ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา

(๑๒) การบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลซึ่งต้องชำระเงินแทนมูลค่าสิ่งที ศาลสั่งริบหรือสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ให้กระทำได้ภายใน ๑๐ ปี นับแต่วันที่คำพิพากษาลงถึงที่สุด

(๑๓) คำร้องของเจ้าของทรัพย์สินที่แท้จริงเพื่อขอคืนทรัพย์สินนั้น ให้ยื่นต่อศาล ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่คำพิพากษาลงถึงที่สุด

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม อย่างไร

การใช้ดุลพินิจขององค์คณะผู้พิพากษาต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม โดยปราศจากอคติทั้งปวง

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อย่างไร

ไม่มี

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

(๑) เนื่องจากองค์คณะผู้พิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นผู้พิพากษาในศาลฎีกา จึงเป็นข้าราชการตุลาการที่อยู่ภายใต้การตรวจสอบตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

(๒) ผู้พิพากษาในศาลฎีกาที่เป็นองค์คณะนั้น เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับสูงจึงอยู่ภายใต้การตรวจสอบการใช้อำนาจโดยองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญด้วย

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี การฟ้องคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำได้โดยอัยการสูงสุด และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เท่านั้น ถ้าเป็นกรณีบุคคลภายนอกต้องมีการกล่าวหาหรือแจ้งเบาะแสไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้ดำเนินการเสียก่อน

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้นหรือไม่ ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

๙.๒ มีกรอบในการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๕๓ ให้มีพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นของผู้ใต้สวนอิสระ	ประธานศาลฎีกาเสนอเรื่องเพื่อตรา พรฎ. ภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๑๑ วรรคห้า ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดกำหนดเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอันมีอาจก้าวล่วงได้ทำให้ผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้	ประธานศาลฎีกากำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๑๘ (๔) ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดมอบหมายงานให้ผู้พิพากษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในศาลฎีกาช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดี	ประธานศาลฎีกากำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๑๘ วรรคสอง ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในศาลฎีกา	ประธานศาลฎีกากำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๒๐ วรรคสอง ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดกำหนดสาระสำคัญที่ต้องอยู่ในความเห็นในการวินิจฉัยคดีของผู้พิพากษาที่เป็นองค์คณะ	ประธานศาลฎีกา กำหนดภายใน ๒๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๒๘ วรรคสอง ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่	ประธานศาลฎีกา กำหนดภายใน ๒๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีการเปิดเผยคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน	ประธานศาลฎีกา ภายใน ๒๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๑๑ วรรคเจ็ด ให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมมีอำนาจออกระเบียบว่าด้วยเบี้ยประชุม ค่าตอบแทน สำหรับผู้พิพากษาซึ่งร่วมประชุมใหญ่ องค์คณะผู้พิพากษาที่ได้รับเลือกในการประชุมใหญ่ และบุคคลที่องค์คณะผู้พิพากษามอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่	คณะกรรมการบริหาร ศาลยุติธรรมกำหนด ภายใน ๒๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมมีอำนาจออกระเบียบว่าด้วยสิทธิได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่นสำหรับพยานที่ศาลเรียก บุคคลตามมาตรา ๖ และผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ศาลขอให้มาให้ความเห็น	คณะกรรมการบริหาร ศาลยุติธรรมกำหนด ภายใน ๒๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

 มีการรับฟังความคิดเห็น

 ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

รายละเอียดของการรับฟังความคิดเห็นปรากฏตามเอกสารสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

(โปรดพลิก)

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้ดำเนินการตาม
แนวทางการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างกฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)
ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
พฤษภาคม ๒๕๖๐

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๖ (นายนาถะฯ)
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๒๖๒

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญขอเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อให้มีศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาพิพากษาและการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๒.๑ ระบบการพิจารณาคดีของศาล

กำหนดให้การพิจารณาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใช้ระบบไต่สวนโดยให้ศาลมีอำนาจค้นหาความจริง ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา โดยให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานได้ทุกประเภท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติห้ามรับฟังไว้โดยเฉพาะ และแม้ว่าพยานหลักฐานจะมีข้อผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากขั้นตอน วิธีการ หรือกรอบเวลาที่กฎหมายกำหนด ถ้าศาลได้มีโอกาสแก่คู่กรณีฝ่ายอื่นนำสืบพยานหลักฐานหักล้างแล้ว ศาลสามารถรับฟังพยานหลักฐานนั้นได้

๒.๒ เขตอำนาจศาล

กำหนดให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีดังต่อไปนี้

(๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ในความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

(๒) คดีที่คณะผู้ไต่สวนอิสระเห็นว่ากรรมการ ป.ป.ช. มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

(โปรดพลิก)

(๓) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาบุคคลอื่นที่มีไขบุคคลตาม (๑) และ (๒) เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดทางอาญาตาม (๑) หรือ (๒) รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

(๔) จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควร แจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน

๒.๓ องค์คณะผู้พิพากษา

กำหนดให้ประธานศาลฎีกาเรียกประชุมใหญ่ศาลฎีกาเพื่อเลือกผู้พิพากษา ในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่ง ไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวนเก้าคนเป็นองค์คณะผู้พิพากษา โดยเลือกเป็นรายคดี ซึ่งหากมี กรณีที่ผู้พิพากษาในองค์คณะพ้นจากหน้าที่หรือมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ ทำให้ผู้พิพากษานั้นไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ถือว่าผู้พิพากษาเท่าที่มีอยู่เป็นองค์คณะผู้พิพากษา ต่อไปได้ แต่หากผู้พิพากษาเหลือไม่ถึงเจ็ดคนต้องดำเนินการเลือกผู้พิพากษาเข้ามาแทนที่ ให้ครบจำนวน

๒.๔ การดำเนินคดีอาญา

(๑) ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง คือ อัยการสูงสุด และคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๒) การยื่นฟ้องคดีต่อศาล โดยหลักแล้ว ในวันยื่นฟ้องต้องให้จำเลยมาหรือ คุมตัวมาศาล โดยคำฟ้องต้องมีรายละเอียดตามที่มาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญากำหนด แต่มีข้อยกเว้นในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา มาศาลในวันฟ้องคดีแล้ว แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล และอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหลักฐานแสดงต่อศาลว่าได้เคยออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาแล้วแต่ยังไม่ได้ตัวมา ให้ศาลรับ คำฟ้องไว้พิจารณาได้ แม้จะไม่ปรากฏผู้ถูกกล่าวหาต่อหน้าศาล ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิจำเลยที่จะตั้ง ทนายความเพื่อดำเนินการแทนตน และไม่ตัดสิทธิจำเลยที่จะมาศาลเพื่อต่อสู้คดีในเวลาใดก่อนที่ศาล จะมีคำพิพากษา

(๓) ในการดำเนินคดีลับหลังจำเลย หากศาลมีคำพิพากษาว่าจำเลยกระทำ ความผิดแล้วภายหลังจำเลยมีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไป จำเลยอาจ ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้หรือฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้ ทั้งนี้ ตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

๒.๕ การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

ในการพิจารณาพิพากษาคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะ เหตุร้ายวณผิดปกติ กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ การดำเนินคดีอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๒.๖ การดำเนินคดีต่อกรรมการ ป.ป.ช.

ในกรณีที่ปรากฏว่ากรรมการ ป.ป.ช. มีพฤติการณ์ร้ายวณผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้ประธานศาลฎีกา ตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน เพื่อไต่สวนหาข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับ ข้อกล่าวหาดังกล่าว ซึ่งหากคณะผู้ไต่สวนอิสระเห็นว่า กรรมการ ป.ป.ช. มีพฤติการณ์ตามที่กล่าวหา

ให้ส่งสำนวนการไต่สวนให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

๒.๗ การดำเนินคดีเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ การดำเนินคดีอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๒.๘ การกำหนดให้มีผู้ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดี

กำหนดให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอาจมอบหมายให้ผู้พิพากษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลฎีกาทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีได้ เช่น ตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน จัดทำรายงานเกี่ยวกับคดี บันทึกคำพยาน เป็นต้น

๒.๙ การอุทธรณ์

กำหนดให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา และหากจำเลยไม่ได้ถูกคุมขังจะต้องแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะยื่นอุทธรณ์ สำหรับการวินิจฉัยอุทธรณ์ของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ดำเนินการโดยองค์คณะของศาลฎีกาซึ่งประกอบด้วยผู้พิพากษาจำนวนเก้าคน โดยให้เลือกเป็นรายคดี

๒.๑๐ การบังคับคดี

กำหนดให้การบังคับคดีให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ในกรณีที่ไม่มีข้อกำหนดดังกล่าวให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๒.๑๑ บทเฉพาะกาล

กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้บรรดาคดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ใช้กฎหมายซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่ยื่นฟ้องนั้นบังคับแก่คดีดังกล่าวจนกว่าคดีจะถึงที่สุด เว้นแต่การอุทธรณ์ ตามหมวด ๖ และรองรับบรรดาพระราชกฤษฎีการะเบียบ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีหรือการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีการะเบียบ หรือข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้